

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

HANDELINGEN

3-4-5-6-7-8-9-10

VERGADERINGEN VAN NOVEMBER 1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

DECREET BETREFFENDE DE INSPECTIE EN DE BEGELEIDING VAN DE
LEVENSBECHOUWELIJKE VAKKEN

DECREET BETREFFENDE HET ONDERWIJS-V

DECREET STICHTING VOOR DE VLAAMSE SCHOOLSPOORT

DECREET TOT BEVORDERING VAN DE ECONOMISCHE EXPANSIE IN HET
VLAAMS GEWEST

DECREET TOT OPRICHTING VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPS-
BELEID

DECREET TOT REGELING VAN DE RECLAME EN SPONSORING OP RADIO EN
TELEVISIE

DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET BESTUURLIJK BELEID

DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET RECHTSPOSITIE PERSO-
NEELSLEDEN GEMEENSCHAPSONDERWIJS

EUROPESE UNIE

INTERPELLATIES
MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING NAAR AANLEIDING VAN HET
GLOBAAL PLAN VAN DE FEDERALE REGERING

SOCIAAL PACT

VERANKERING

WATERVERDRAGEN

Inhoud

Nr. 3 **Vrijdag 5 november 1993** Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 55

Boodschappen, blz. 55

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 55

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 55

Voorstel tot wijziging van het reglement
Indiening en verwijzing, blz. 56

Verslag
Indiening, blz. 56

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 56

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 56

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 56

Samenstelling van commissies
Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 56

Motie van orde
Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure, blz. 57

Motie van orde
Opheldering over de stand van zaken, blz. 57

Motie van orde
Voorstel tot het verlenen van voorrang in plenaire vergadering, blz. 58

Actuele vragen (Regl. art. 77)
Actuele vraag van mevrouw M. Aelvoet tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de uitbreiding van het industrieterrein van Aarschot naar de Hofheide in Holsbeek-Nieuwrode, blz. 58

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de nieuwe bestemming van militaire domeinen, blz. 59

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de toewijzing van gronden en gebouwen op basis van taalaanhorigheid door de OCMW van Linkebeek, blz. 59

Actuele vraag van de heer H. Schiltz tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verkoop van de NIM door de federale regering en de beveiliging van de Vlaamse belangen in deze sector, blz. 60

Actuele vraag van de heer J. Vandeurzen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over bepaalde uitlatingen van de voorzitter van de KS, blz. 61

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael c.s. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie — Nr. 1
Voorstel tot het verlenen van voorrang in plenaire vergadering, blz. 62

Sprekers : de heren P. Dewael, P. Van Grembergen, H. Van Dienderen, W. Verreycken, W. Seeuws

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)
Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van het zogenaamd sociaal pact

Actuele interpellatie van de heer J. Geyssels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van het sociaal pact voor Vlaanderen, blz. 64

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geyssels, E. Van Rompuy, H. Schiltz, F. Van den Eynde, P. Van Grembergen, S. Platteau, H. Van Dienderen, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 76

Betrekkingen, over het afspringen van de aan het HST-dossier gekoppelde besprekingen betreffende de Schelde-uitdieping

Actuele interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het afspringen van de Vlaams-Nederlandse onderhandelingen met betrekking tot de waterverdragen

Actuele interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde

Actuele interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitdieping van de Schelde en de tracékeuze voor de HST ten noorden van Antwerpen, blz. 77

Sprekers : de heren M. Van Peel, E. Beysen, F. Dewinter, H. Van Dienderen, L. Hancké, H. Schiltz, minister T. Kelchtermans, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 90

Actuele interpellatie van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een geheim rapport betreffende de Franse greep op de Belgische economie, blz. 90

Sprekers : de heer F. Van den Eynde, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 93

Regeling van de werkzaamheden, blz. 93

Nr. 4 **Vrijdag 5 november 1993** Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 77

Actuele interpellaties (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer M. Van Peel tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Vlaamse reactie op de Nederlandse houding over de Schelde-uitdieping

Actuele interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe

Nr. 5 **Woensdag 17 november**

Berichten van verhindering, blz. 95

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 95

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 95

Beleidsbrieven
Indiening en verwijzing, blz. 95

Verslagen
Indiening, blz. 96

Kennisgeving van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 96

Advies van de Vlaamse Mediaraad

Indiening en verwijzing, blz. 96

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 96

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 96

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 96

Regeling van de werkzaamheden, blz. 97

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael C.S. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie

— 420 (1993-1994) — Nr. 1

Bespreking, blz. 97

Sprekers : de heren D. Van der Maelen, R. Van Hooland, H. Van Dienderen, P. Dewael, minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 106

Ontwerp van decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken

— 402 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 107

Sprekers : de heer G. Vanleenhove, verslaggever, de heer L. Martens, mevrouw J. Leduc, de heren C. Moors, A. Denys, L. Appeltans, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 112

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-V

— 408 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 119

Spreker : minister L. Van den Bossche

Voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren A. Schellens en J. Tavernier houdende de erkenning en de subsidiëring van de Stichting voor de Vlaamse Schoolsport

— 411 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 119

Sprekers : de heer R. Swinnen, verslaggever, de heren L. Pierco, J. Caudron, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 121

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heer L. Pierco, minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 123**Nr. 6 Woensdag 24 november 1993**

Berichten van verhindering, blz. 125

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 125

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 125

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 125

Verslag

Indiening, blz. 125

Jaarverslag

Indiening, blz. 125

Verzoekschrift

Indiening en verwijzing, blz. 126

Besluit van de Vlaamse regering

Indiening en verwijzing, blz. 126

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 126

Mededeling van de Vlaamse regering, blz. 126**Regeling van de werkzaamheden**, blz. 129**Nr. 7 Donderdag 25 november 1993
Morgenvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 131

Mededeling van de Vlaamse regering

Debat, blz. 131

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, E. Beysen, E. Van Rompuy, A. Denys, F. Vandembroucke, G. Annemans, J. Geysels, H. Schiltz, M. Olivier, F. Dewinter, F. Van den Eynde, L. Hancké, L. Dierickx, G. Moens, mevrouw M. Vogels, de heer M. Van Peel, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 156

Regeling van de werkzaamheden, blz. 156**Nr. 8 Donderdag 25 november 1993
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 157

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer H. Olaerts tot

de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de herinvoering van technische controles op het vlak van zendvermogen bij de lokale radio's vanaf 1 november 1993, blz. 157

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het voorstel om Sarajevo uit te roepen tot culturele hoofdstad van Europa in 1993-1994, blz. 158

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het uitblijven van een Vlaamse officiële reactie na de beslissing van de federale regering tot renovatie van het Heizelstadion, blz. 159

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de promotionele samenwerking van een privé-bedrijf met een informatief programma van de BRTN, blz. 160

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het schieten van beschermde vogelsoorten door Franse jagers aan de Frans-Belgische grens in De Panne, blz. 161

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de positie van het Nederlands in de internationale instellingen en in het bijzonder in het Eurocorps

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een besluit van het Europees Parlement om voortaan slechts het Engels, het Duits en het Frans als volwaardige talen te gebruiken

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het taalgebruik in het Eurocorps

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het gebruik van het Nederlands in de instellingen van de Europese Unie, blz. 162

Actuele vraag van de heer J. Gabriëls tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitlatingen van een fede-

raal minister inzake een materie, met name de concretisering van het Mestactieplan, die tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering behoort, blz. 165

Actuele vraag van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over waarborgen inzake tewerkstelling bij Van Hool na de lectuur van het arrest van de Raad van State in een zaak waarin genoemde onderneming partij was, blz. 166

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de deelname van leden van de Vlaamse regering aan BRTN-amusementsprogramma's, blz. 167

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het ijs- en sneeuwvrij maken van fietspaden, blz. 168

Actuele interpellatie (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer F. Dewinter tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over een televisieboodschap betreffende racisme, blz. 169

Sprekers : de heren F. Dewinter, J. Sleetckx, M. Didden, F. Van den Eynde, mevrouw M. Vogels, de heer M. Van Peel, minister W. Demeester-De Meyer

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Benoeming van twee vaste en twee plaatsvervangende leden, blz. 174

Spreker : de heer F. De Man

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Aanwijzing van een lid, blz. 175

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael c.s. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie
— 420 (1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 176

Spreker : de heer W. Verreycken

Ontwerp van decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken
— 402 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 177

Sprekers : mevrouw J. Leduc, de heren L. Martens, L. Standaert, J. Gabriëls, F. Vergote, mevrouw A. De Maght-Aelbrecht

Voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren A. Schellens en J. Tavernier houdende de erkenning en de

subsiëring van de Stichting voor de Vlaamse Schoolsport

— 411 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemmings, blz. 179

Sprekers : mevrouw A. Gijsbrechts-Horckmans, de heren A. Van Apeeren, J. Eeman

Hoofdelijke stemming, blz. 183

Sprekers : de heer L. Pierco, mevrouw A. Leysen, de heer J. Caudron

Met redenen omklede motie van de heer A. Denys tot besluit van de op 19 oktober 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het tussen de busconstructeur Van Hool en de Waalse vervoermaatschappij gerezen geschil
— 409(1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 184

Met redenen omklede motie van mevrouw V. Dua tot besluit van de op 19 oktober 1993 door mevrouw V. Dua en de heren J. Van Looy en A. Denys gehouden interpellaties tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het mestactieplan, tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het landbouwbeleid van de Vlaamse regering na de goedkeuring van het Sint-Michiëlsakkoord en de uitvoering van het mestactieplan en tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het mestactieplan
— 410 (1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 185

Sprekers : mevrouw V. Dua, de heren F. Vergote, F. Wymeersch en L. Hancké

Met redenen omklede motie van de heer E. Beysen tot besluit van de op 5 november 1993 door de heren M. Van Peel, E. Beysen, F. Dewinter, L. Hancké en H. Van Dienderen gehouden actuele interpellaties respectievelijk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de afspringen van de aan het HST-dossier gekoppelde besprekingen betreffende de Schelde-uitdieping, tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het afspringen van de Vlaams-Nederlandse onderhandelingen met betrekking tot de waterverdragen, tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitdieping van de Schelde en de tracékeuze voor de HST ten noorden van Antwerpen
— 423 (1993-1994) — Nr. 1

heden, over het afspringen van de Vlaams-Nederlandse onderhandelingen met betrekking tot de waterverdragen, tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitdieping van de Schelde en de tracékeuze voor de HST ten noorden van Antwerpen
— 422 (1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 188

Spreker : de heer E. Beysen

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 5 november 1993 door de heren M. Van Peel, E. Beysen, F. Dewinter, L. Hancké en H. Van Dienderen gehouden actuele interpellaties respectievelijk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Nederlandse houding over de Schelde-uitdieping en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het afspringen van de aan het HST-dossier gekoppelde besprekingen betreffende de Schelde-uitdieping, tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het afspringen van de Vlaams-Nederlandse onderhandelingen met betrekking tot de waterverdragen, tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitdieping van de Schelde en de tracékeuze voor de HST ten noorden van Antwerpen
— 423 (1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 188

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Met redenen omklede motie van de heer G. Annemans c.s. tot besluit van de op 5 november 1993 door de heer F. Van den Eynde gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een geheim rapport betref-

fende de Franse greep op de Belgische economie
– 424 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 190
Spreker : de heer F. Van den Eynde

Met redenen omklede motie van de heren G. Annemans en L. Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 5 november 1993 door de heer G. Annemans in commissie gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de taalregeling in het onderwijs in de faciliteiten- en taalgrensgemeenten
– 425 (1993-1994) -- Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 192
Spreker : de heer L. Van Nieuwenhuysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 193

**Nr. 9 Dinsdag 30 november 1993
Morgenvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 195

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 195

Verslagen
Indiening, blz. 195

Aanvullend verslag
Indiening, blz. 195

Besluiten van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 195

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 196

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 houdende het statuut van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap en tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 tot regeling van de reclame en sponsoring op radio en televisie
– 412 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 196
Sprekers : de heer D. Van der Maelen, verslaggever, de heer D. Van Me-

chelen, mevrouw M. Dillen, de heren H. Van Dienderen, E. Van Rompuy, minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 212
Sprekers : de heer H. Van Dienderen, minister H. Weckx

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-V
– 408 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 8

Algemene bespreking, blz. 213
Sprekers : de heer I. Verleyen, verslaggever, de heren W. Taelman, L. Appeltans, C. Moors, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 218
Sprekers : mevrouw A. Leysen, minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 232

**Nr. 10 Dinsdag 30 november 1993
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 233

Voorstel van decreet van de heer R. Swinnen c.s. houdende wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs
– 395 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 233
Sprekers : de heer I. Verleyen, verslaggever, de heren J. Eeman, R. Swinnen

Artikelsgewijze bespreking, blz. 235

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 1 juli 1992 tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid
– 414 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 235

Artikelsgewijze bespreking, blz. 235

Ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
– 399 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 236
Sprekers : de heer H. Candries, verslaggever, de heren I. Verleyen, L. Appeltans, minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 240

Ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest
– 361 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 243
Sprekers : de heer P. Deprez, verslaggever, mevrouw M. Aelvoet, de heren S. De Clerck, A. Denys, F. Wymeersch, C. Lisabeth, minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 253
Spreker : mevrouw M. Aelvoet

Interpellatie (Regl. art. 78)
Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's, blz. 258

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, J. Van Hauthem, H. Suykerbuyk, A. De Boeck, minister H. Weckx

Met redenen omklede moties, blz. 262

Regeling van de werkzaamheden, blz. 263

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14.07 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Caubergs, H. Lauwers, L. Peeters : gezondheidsredenen ;

F. Ghesquière, A. Van Aperen : buitenslands ;

P. Berben, E. Beysen, W. Claes, E. Pinoie, M. Verwilghen : ambtsverplichtingen ;

J. De Bremaeker : familieverbindingen ;

J. Laverge.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer R. Swinnen c.s. houdende wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs – 395 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van decreet van de heer Swinnen c.s. houdende wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Verleyen, verslaggever, heeft het woord.

De heer 1. Verleyen, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de commissie van Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, besprak voorliggend voorstel van decreet tijdens haar vergadering van 16 november 1993. In zijn toelichting stelt de indiener dat het de bedoeling is de zogenaamde supertijdelijken in het gemeenschapsonderwijs te beschermen tegen mutaties, zowel de sociale of familiale mutatie als het eenmalige mutatierecht (art. 93 en 94 van het decreet op de rechtspositie van het personeel van het gemeenschapsonderwijs). Het voorstel plaatst de supertijdelijken op voet van gelijkheid met de vastbenoemden die gebruik zouden willen maken van een mutatie op basis van deze artikelen. Op die manier wordt de volledige verantwoordelijkheid gelegd bij de Lorgo die bij vakantieverklaring zal moeten kiezen tussen de vastbenoemden en de supertijdelijken.

In de algemene discussie wijst een commissielid op het belang van de stabiliteit van een personeelslid in zijn betrekking. Hij betreurt dat

evenwel de kans bestaat dat supertijdelijken op basis van papieren kandidaturen, zonder het uitoefenen van het ambt, mede geregulariseerd zullen worden, terwijl mensen met heel wat dagen praktijk door dit voorstel nog niet aan hun trekken komen.

De interveniant staat ook kritisch tegenover het systeem van de reffectatie. Er rijzen inderdaad vragen met betrekking tot het besparend effect in sommige situaties. Bij verdringing van een andere leerkracht is de ontvangst in de andere school vaak niet ideaal. Het moeten afleggen van grote afstanden werkt bovendien demotiverend. Het lid dringt erop aan dat de minister dringend werk zou maken van een aantrekkelijke uitstapregeling .

Een ander commissielid sluit zich hierbij aan en stelt eveneens dat voorliggend voorstel geen sluitende oplossing biedt. Andere categorieën van leerkrachten zitten in analoge situaties. De betrokkene dringt dan ook aan op een spoedige evaluatie van de decreten op de rechtspositie, dit zowel voor het gemeenschapsonderwijs als voor het vrij onderwijs. De commissieleden sluiten zich hierbij aan.

Een laatste spreker vestigt de aandacht op het aantasten van het eenmalig mutatierecht. Een indiener van het voorstel van decreet is het daarmee eens, maar wijst op het voordeel van de continuïteit in het onderwijsgebeuren. Bovendien kan hierdoor bij een aantal mensen de demotivatie worden weggenomen.

De minister steunt het voorliggend

Verleyen

voorstel van decreet. Hij stelt een fundamentele aanpassing van de decreten rechtspositie in het vooruitzicht voor 1994 om aldus het probleem in een ruimere context te kunnen aanpakken. Het voorstel van decreet werd unaniem aanvaard.

De voorzitter : De heer Eeman heeft het woord.

De heer J. Eeman (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie steunt dit voorstel van decreet en zal het derhalve goedkeuren omdat wij samen met de indieners de stelling onderschrijven dat tijdelijke leerkrachten met een jarenlange staat van dienst, inderdaad recht hebben op stabiliteit. Deze stabiliteit komt uiteraard niet alleen de betrokkenen ten goede, maar ook alle onderwijscomponenten. Het is inderdaad spijtig te moeten vaststellen dat onder meer in het gemeenschapsonderwijs tijdelijke leerkrachten vaak geen enkel vooruitzicht op stabiliteit hebben, integendeel, het einde van ieder schooljaar brengt voor hen veel onzekerheid met zich. Zij zijn het rollend element in het onderwijsgebeuren dat, naargelang de omstandigheden die van velerlei aard kunnen zijn, behoorlijk, tamelijk goed of helemaal niet aan zijn trekken komt.

Er is ons een geval bekend van een onderwijzer met zeventien kandidaturen die tot op heden in zesendertig scholen fungeerde als tijdelijke. Dergelijke situaties zijn beslist te betrouwen.

Mijnheer de voorzitter, in het verleden heb ik reeds verklaard dat oude en oudere leerkrachten die het onderwijsveld graag op een behoorlijke manier zouden verlaten, daartoe tot op heden niet altijd een behoorlijke kans kregen, terwijl jonge of jongere leerkrachten geen behoorlijk werk vinden.

Aan deze patstelling moet dringend worden gesleuteld. Ik geef graag toe dat er ook in deze materie geen wondermiddelen bestaan, maar als vastbenoemden met 25 en 30 jaren dienst bijvoorbeeld voor vier of zes uur ge-

reëffecteerd of wedertewerkgesteld worden op een afstand van dertig tot veertig kilometer van hun woonplaats, moet mijns inziens toch één en ander in vraag worden gesteld.

Afgelijnde voorwaarden dienen de stabiliteit van een onderwijsbetrekking te waarborgen, zowel voor vastbenoemden als voor tijdelijken met een groot aantal dagen dienst.

Ten slotte nog twee zaken.

Hogervermeld voorstel – de VLD-fractie zal dit ten volle steunen – zal echter onvermijdelijk ook gevallen opvangen met soms een meer beperkte dienstanciënniteit, terwijl tijdelijken die wel een grotere dienstanciënniteit, maar slechts één of een paar kandidaturen minder hebben, in de kou zullen blijven staan.

Ik ben alleszins de mening toegedaan dat alle tijdelijken die per 1 juli van een schooljaar een vooraf vastgestelde hoge anciënniteitsgrens bereiken – hierover is er discussie mogelijk, bijvoorbeeld 2.000 tot 2.500 dagen – recht hebben op onderwijsstabiliteit.

(Applaus)

De voorzitter : De heer Swinnen heeft het woord.

De heer R. Swinnen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, namens de mede-indieners en mijzelf wens ik de minister, alle commissieleden en de verslaggever, Ivan Verleyen, te danken voor de bijzonder vlotte afhandeling van dit voorstel van decreet.

Het voorstel werd, zoals de verslaggever vermeldde, in de commissie unaniem goedgekeurd.

Alle commissieleden zijn het er roerend over eens – de uiteenzetting van de heer Eeman bewijst dit ten volle – dat met dit voorstel de mogelijkheid wordt geschapen om de sociale, familiale en vaak ook financiële nood van de zogenaamde supertijdelijken te helpen lenigen.

Iedereen die met het onderwijs vertrouwd is, kent de problemen van deze tijdelijke personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, zoals gedefinieerd in de artikelen 90 en 92 van

het decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs.

Als mede-indiener van het voorstel van decreet ben ik mij ervan bewust dat met dit voorstel de vaak schrijnende problemen van deze personeelsleden slechts op een beperkte wijze kunnen worden opgelost. Vacante betrekkingen zijn in het onderwijs – zeker in het gemeenschapsonderwijs – erg schaars geworden. Dat is ook één van de oorzaken van hun probleem.

Naast dit personeelsgebonden aspect levert dit voorstel mijns inziens ook een bijdrage tot de continuïteit in het schoolteam, een continuïteit die de kwaliteit van het onderwijs dan weer ten goede komt.

Met dit voorstel wordt ook het vertrouwen in de bestuursbekwaamheid van de lokale raden bevestigd. Het voorstel legt immers de volle verantwoordelijkheid voor de opvulling van de vacature bij de lokale raad. De lokale raad kan autonoom en gemotiveerd kiezen tussen een supertijdelijke en een vastbenoemd personeelslid dat mutatie vraagt.

Het mutatierecht zoals het is vastgelegd in het decreet rechtspositie wordt helemaal niet beknot. De muterende kandidaten komen nu niet alleen in competitie met vastbenoemde collega's, maar ook met de "categorische" van de supertijdelijken. Het betekent dus eigenlijk een verruiming van het aanbod voor een vacature.

Aangezien de benoeming van een supertijdelijke in de praktijk dus haast altijd gerelateerd zal zijn met een of meer mutatie-aanvragen, wens ik toch even dieper in te gaan op de te volgen procedure van toewijzing van de betrekking.

In de praktijk komt dit voorstel erop neer dat een vacant verklaarde betrekking in een eerste fase kan worden toegewezen bij toepassing van de artikelen 93 of 94 van het decreet rechtspositie, met andere woorden dat het gaat om een mutatie om sociale en familiale redenen of door toepassing van het eenmalig mutatierecht. Ze kan ook worden toegewe-

Swinnen

zen aan een tijdelijk personeelslid dat voldoet aan de bepalingen van artikel 92, onze zogenaamde supertijdelijken.

Indien in deze fase wordt geopteerd voor de benoeming van een tijdelijke moet deze benoeming niet ingaan op 1 januari, aangezien artikel 92, in afwijking op artikel 37 van het decreet rechtspositie, wordt toegepast. In artikel 37 werd organiek bepaald dat een vaste benoeming moet ingaan op 1 januari. Artikel 92 geeft de mogelijkheid daarvan af te wijken.

Voor de vacant verklaarde betrekkingen die niet werden toegewezen door toepassing van een van de mogelijkheden van de eerste fase kan in een tweede fase worden geopteerd voor de mutatiemogelijkheid, zoals bepaald in het decreet.

In een derde fase kunnen de resterende vacante betrekkingen worden toegewezen aan een tijdelijk personeelslid dat niet voldoet aan artikel 92, met andere woorden aan een tijdelijke die geen 10 kandidaturen heeft. Dat is gelet op de huidige omstandigheden een utopische voorwaarde.

Ingevolge artikel 37 moet de derde fase steeds ingaan op 1 januari. De eerste en de tweede fase kunnen dus ingaan op een andere datum, wat nu trouwens reeds het geval is voor alle mutatiebewegingen die ingaan op 1 juli. Op die wijze kunnen de personeelsverschuivingen in de loop van het schooljaar zoveel mogelijk worden vermeden.

Ik meende dat het nuttig was deze procedure even te verduidelijken. *(Applaus)*

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Nee)*

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de

artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heer Swinnen c.s. houdende wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

In het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 17 juli en 23 oktober 1991 en 9 april 1992, wordt een artikel 94bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

„Artikel 94bis

De bepalingen van de artikelen 35, 2°, 93 en 94 zijn niet van toepassing op vacant verklaarde betrekkingen die worden toegewezen bij toepassing van de bepalingen van artikel 92 van dit decreet.“

— **Aangenomen.**

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op 1 februari 1994.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele voorstel van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 1 juli 1992 tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid — 414 (1993-1994) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 1 juli 1992 tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Pinoie, verslaggever, die wegens ambtsverplichtingen niet aanwezig kan zijn, verzoekt mij mede te delen dat hij naar zijn schriftelijk verslag verwijst.

Vraagt nog iemand het woord ? *(Nee)*

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 1 juli 1992 tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid.

Artikel 1

Dit decreet regelt aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 59bis en 107quater van de Grondwet.

Voorzitter

— Aangenomen.

Artikel 2

In artikel 32undecies, § 1 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 1992, worden de woorden „binnen een termijn van één jaar volgend op de inwerkingtreding van dit artikel” geschrapt.

— Aangenomen.

Artikel 3

In artikel 7 van het decreet van 1 juli 1992 tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid worden de woorden „de artikelen 1 en 3” vervangen door de woorden „de artikelen 2 en 4”.

— Aangenomen.

Artikel 4

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 4 juli 1992.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid — 399 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Candries, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. Candries, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, op 5 november 1993 behandelde de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid een ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

Ik heb de eer namens deze commissie hierover verslag uit te brengen.

Bij de algemene bespreking werd vooreerst een toelichting gegeven door de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister voor Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie, Landbouw en Externe Betrekkingen.

De minister-president wees erop dat, conform het regeerakkoord, met dit ontwerp van decreet geprobeerd wordt de sinds 1985 bestaande Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een hogere status en een grotere autonomie te geven. Zo kan deze raad uitgroeien tot het adviesorgaan inzake wetenschapsbeleid van zowel de Vlaamse Raad als de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Deze raad zou enkel adviezen en aanbevelingen formuleren en heeft daarom geen rechtspersoonlijkheid nodig.

Welke zijn nu de voornaamste verschilpunten ten opzichte van het vroegere besluit ?

Ten eerste wordt de opdracht gesteld in termen van adviesverstrekking en aanbevelingen, zowel over het globale beleid als over het uitwerken van globale beleidslijnen, het adviseren van de prioriteiten inzake wetenschapsbeleid en het toetsen van de doelmatigheid van de organisatie.

Ten tweede worden de adviezen en aanbevelingen van de raad openbaar 10 werkdagen na de mededeling ervan aan de Vlaamse regering.

Ten derde krijgt de raad van zijn kant van de Vlaamse regering de nodige informatie ter beschikking, echter zonder onbeperkte toegang.

Ten vierde zal de raad van nu af over een dotatie beschikken, vroeger was dat een werkingskrediet. In de begroting 1994 wordt hiervoor trouwens reeds 5,1 miljoen frank ingeschreven.

Ten vijfde mag de raad voor zijn permanent secretariaat een beroep doen op gespecialiseerd statutair of contractueel personeel.

Ten zesde zal ook de samenstelling van de raad worden gewijzigd. Hij zal uit 16 leden en een voorzitter bestaan. Minstens acht leden en de voorzitter moeten ervaring hebben inzake wetenschappelijk onderzoek. Zo zal men kunnen zorgen voor een evenwicht tussen wetenschappers en vertegenwoordigers uit sociaal-economische kringen.

Ten zevende kan de Vlaamse Raad eveneens adviezen vragen aan deze raad. Zo wordt de VRWB het kenniscentrum van de Vlaamse Raad. Dit wordt een belangrijke meerwaarde voor onze Raad.

Na de uiteenzetting van de minister-president volgde een vraag-en-antwoordperiode.

Daarbij ging aandacht naar de functie-omschrijving en de aard van de autonomie van de VRWB, dit vooral met betrekking tot de administratie voor de programmatie van het wetenschapsbeleid.

Er wordt gevreesd voor overlapping met andere adviesraden, zoals de SERV en de MINA-raad. Om dit te voorkomen wil de Vlaamse regering alle bestaande adviesraden in kaart brengen en een beleidsadviserende organisatie op punt stellen.

Er wordt ook aandacht gevraagd voor de toegankelijkheid voor KMO's en starters.

Ten slotte wordt gepleit voor de grootst mogelijke onafhankelijkheid van de voorzitter en voor evenwicht tussen de harde en de zachte sector.

De commissie neemt het ontwerp van decreet aan met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Namens de CVP-fractie wens ik hierbij enkele bedenkingen en suggesties

Candries

te formuleren naar aanleiding van de oprichting van een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

Vooreerst willen wij onze tevredenheid uitdrukken over het feit dat dit ontwerp wordt ingediend. De goedkeuring ervan door deze Raad — onze fractie zal hiertoe haar bijdrage leveren — biedt een aantal kansen die door de vorige Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid niet konden worden ingevuld.

We hebben toch een aantal structurele problemen waaraan moet worden gewerkt. Het is onze overtuiging dat dit decreet hiertoe de nodige kansen biedt. De basis van deze problemen schuilt vaak in de onmogelijkheid een duidelijke grens te trekken tussen het fundamenteel en het toegepast wetenschappelijk onderzoek. Deze grens is inderdaad vaag en de interpretaties zijn rekbaar.

De gevolgen hiervan zijn terug te vinden in de onvolmaakte bevoegdheidsverdeling. De federale overheid tracht immers een deel van de domeinen inzake wetenschappelijk onderzoek in centralistische handen te houden.

Mogen wij, mijnheer de minister-president, van de VRWB verwachten dat hij ter zake aan "terreinbezetting" zal doen? Dit veronderstelt dat de VRWB de Vlaamse regering voortdurend zal inspireren tot initiatief, zodat de federale regering zich van een aantal toepassingsdomeinen zal moeten terugtrekken.

Zal de VRWB ook toezicht kunnen houden op de regionale betrokkenheid bij de federale programma's en op de eerlijke verdeling daarvan, zowel kwalitatief als kwantitatief? Zal advies kunnen worden verstrekt over de soms noodzakelijke interregionale samenwerking?

De gevolgen van de onmogelijkheid een grens te trekken tussen fundamenteel en toegepast onderzoek dringen door tot in de aanpak van het wetenschapsbeleid in deze Vlaamse Raad. Zo komt het dat wetenschapsbeleid behandeld wordt door de commissie Onderwijs, Vor-

ming en Wetenschapsbeleid. Dit leidt tot een vooral academische benadering van de problematiek. Dat is belangrijk, maar ook de economie, de ecologie, het competitievermogen en de tewerkstelling verdienen een gestructureerde band met het wetenschappelijk onderzoek.

Men kan vaststellen dat onderzoek en ontwikkeling belangrijke factoren zijn voor de aantrekkingskracht van investeringen, zowel van binnenlandse als van buitenlandse oorsprong. Ook het competitievermogen is rechtstreeks evenredig met de inspanningen die besteed worden aan onderzoek en ontwikkeling.

Terloops wil ik hier dan ook pleiten voor een hechte samenwerking tussen de commissies van Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en de commissie van Economie in deze Raad, telkens we het hebben over het wetenschapsbeleid.

De samenstelling van de VRWB moet dus de garantie bieden dat zowel aandacht zal worden besteed aan het fundamenteel als aan het toegepast wetenschappelijk onderzoek. Er moet een informatiestroom mogelijk zijn tussen een aantal noodzakelijke partners die elkaar moeten aanvullen. Ik bedoel hier enerzijds de overheid — zowel onderwijs als economie, de academische wereld en de onderzoekscentra zoals bijvoorbeeld IMEC en VITO — en het bedrijfsleven.

Het schaalprobleem waarmee Vlaanderen ter zake moet worstelen, dwingt tot samenwerking en overleg. De Vlaamse regering doet een gelukkige inhaalbeweging inzake financiering van het wetenschappelijk onderzoek, maar dit mag het besef van de noodzaak aan samenwerking niet ondermijnen.

Vlaanderen beschikt immers niet over eigen materiële grondstoffen. Daarom moet alles worden gedaan in de richting van kwaliteit en toegevoegde waarde.

Onze kleinschaligheid en de schaarste aan middelen dwingen ons daarbij alle bronnen te benutten.

De discussie tussen de universiteiten en het HOBU over de toegang tot de bedrijfswereld voor samenwerking inzake toegepast onderzoek verdient daarom onze grootste aandacht.

Er zijn immers HOBU-instellingen die op dit vlak hun degelijkheid hebben bewezen. Zij zijn aanwezig in samenwerkingsverbanden met de bedrijfswereld. Zij spelen een rol in een aantal Europese programma's. Het gaat hier over een wezenlijk Vlaams potentieel en wij kunnen het ons echt niet veroorloven daaraan voorbij te gaan.

We zijn eveneens bezorgd voor een overdreven versnippering van onze inspanningen, voor een wildgroei in dit verband.

Er werd ook aandacht gevraagd voor de zogenaamde zachte sector. Het is echter zeer moeilijk de zachte sector in deze context te definiëren. Uit de manier waarop de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid wordt samengesteld, kan wel de belangstelling voor deze sector tot uiting komen.

De angst van bepaalde middelen voor nieuwe technologieën is onterecht. De zachte sector heeft ook behoefte aan nieuwe technologieën om te kunnen inspelen op de nieuwe uitdagingen van deze tijd. Daarom moet zowel de "zachte" als de "harde" sector in deze Raad vertegenwoordigd zijn. Er zal wel overleg nodig zijn, opdat deze Raad een waar klankbord zou zijn van de hele maatschappij.

Deze Raad biedt nieuwe kansen en daarom zal de CVP-fractie dit ontwerp goedkeuren. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Verleyen heeft het woord.

De heer 1. Verleyen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de SP-fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren.

Ik wil evenwel kort een aantal bedenkingen en vragen formuleren die een stuk bezorgdheid vertolken die bij ons aanwezig is.

De Vlaamse Raad voor Weten-

Verleyen

schapsbeleid wordt enerzijds een adviesorgaan en anderzijds een orgaan dat een beleidsvoorbereidende taak krijgt. Door deze dubbele opdracht bestaat het gevaar dat de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid niet voldoende afstand zal nemen van het beleid. De mogelijkheid zit er ook in dat er een spanningsveld ontstaat met de administratie voor Planning van het Wetenschapsbeleid of APWB die instaat voor het beleidsvoorbereidend werk.

Als de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid studies laat uitvoeren om het globale wetenschapsbeleid te ondersteunen, hoe zullen die studies zich dan verhouden tot de eventuele studies van de APWB ? Zal er coördinatie zijn om overlapping of tegenstellingen te voorkomen ? Zo ja, zal dat de autonomie van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid niet beknibbelen ?

De SP-fractie staat positief tegenover adviesorganen, maar wij maken ons zorgen over mogelijke overlapping. Is het niet een beetje van het goede te veel als bijvoorbeeld het Impulsprogramma Milieutechnologie geadviseerd moet worden én door de SERV, waarin de sociale partners zitting hebben, én door de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, waarin de sociale partners eveneens zitting hebben naast vertegenwoordigers van de VLIR, én door de MI-NA-raad, waarin weer eens de sociale partners vertegenwoordigd zijn samen met de milieuverenigingen ? In de praktijk zal het wellicht hier op neerkomen dat men in die verschillende adviesraden steeds dezelfde vertegenwoordigers vindt.

Een andere opmerking betreft de onverenigbaarheden. Door cumulatie van functies in hoofde van één persoon of van een paar personen riskeert de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid eerder een lobbyorgaan in de plaats van een objectief adviesorgaan te worden. Mij werd het geval signaleerd van een professor, lid van de raad van bestuur van VITO, lid van de raad van bestuur van IWT en lid van de Vlaamse Raad voor

Wetenschapsbeleid. Is dat dat wel gezond ? Waarom de taken niet beter verdelen ?

Op grond van deze bedenkingen stellen wij voor na verloop van tijd de werking van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid te evalueren. Inmiddels schenkt de SP-fractie vertrouwen aan de Vlaamse regering. (Applaus)

De voorzitter : De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik feliciteer de verslaggever voor zijn verdienstelijk verslag van dit ontwerp van decreet tot oprichting van een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

Het is al gezegd dat dit ontwerp grondig is voorbereid door diverse instanties. De huidige Raad voor Wetenschapsbeleid, de SERV, de Raad van State en de interkabinettengroep voor wetenschapsbeleid hebben dit ontwerp besproken.

Het ontwerp bevestigt in grote mate de werkwijze van de huidige Raad voor Wetenschapsbeleid. Vooral de taakomschrijving werd aangepast.

Ik meen wel dat dit ontwerp het imago van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid zal verbeteren.

In de toelichting lezen wij dat men binnen de Raad wat gaat heroriënteren omdat hij in de beginperiode van 1985 tot nu wat te veel op concrete dossiers heeft gewerkt en niet voldoende aandacht schonk aan algemene beleidsvragen. Misschien is het niet helemaal fair tegenover de huidige Raad dit zo te stellen. De Raad heeft zich niet alleen beziggehouden met detailvragen of specifieke programma's. Hij gaf inderdaad ook wel degelijk substantiële adviezen onder meer met betrekking tot de beleidsstructuur van het wetenschapsbeleid en tot het jaarlijkse begrotingsprogramma voor wetenschapsbeleid. Misschien moeten we er wel aan toevoegen dat die aanbevelingen pas nu door deze Vlaamse regering ernstig worden genomen. Het is pas nu dat we een goede horizontale begroting

voor wetenschapsbeleid hebben. Het is eveneens pas nu dat een lid van de regering een ondubbelzinnige coördinatiebevoegdheid heeft. Het is pas nu dat er ordening komt in de kredieten voor wetenschapsbeleid die echter al in 1989 werden overgeheveld vanuit het federale niveau. Die kredieten werden op een ongeordende manier versnipperd over de diverse bevoegde ministers. In 1989 wilden de heren Geens en Sauwens daar wat aan doen, maar de heren Coens en De Batselier weigerden . . .

In het verleden heeft de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid zich inderdaad met een aantal afzonderlijke programma's beziggehouden. Gelukkig zou ik maar zeggen, want sommige ministers lanceerden programma's in het wilde weg, soms onder invloed van bepaalde onderzoeksgroepen. De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid heeft hier en daar wat kunnen corrigeren, wat de geloofwaardigheid van het Vlaams Wetenschapsbeleid ten goede kwam.

Wat we in dit ontwerp betreuren, is dat de samenstelling van de Raad nogal sterk institutioneel representatief is opgebouwd. Er zijn zes vertegenwoordigers van de universiteiten, zes vertegenwoordigers van sociaal-economische middens en vier andere vertegenwoordigers. Zoals hier al is opgemerkt, is het gevaar van overlapping niet denkbeeldig : in de verschillende adviesorganen dreigt men dezelfde personen terug te vinden. Dit gevaar is gedeeltelijk opgevangen door het feit dat de helft van de leden wetenschappers moeten zijn of geweest zijn. De Raad zal dus niet uitsluitend uit apparatchiks en syndicale vertegenwoordigers samengesteld zijn. Dit is duidelijk een minimumnorm en meer wetenschappers is, ook volgens de minister, wenselijk.

Er moet nog worden opgemerkt dat de vroegere Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid nog niet is omgevormd tot een Federale Raad met het hoofddaccent op een "juxtapositie" van vertegenwoordigers uit de adviesorganen van het gemeenschap/gewestniveau. Dit moet snel gebeuren.

Appeltans

Op dit ogenblik is het federaal wetenschapsbeleid weinig actief. Het moet in zijn federale adviesraad dringend kunnen worden geconfronteerd met de inbreng en de verwachtingen van het gemeenschaps-gewestniveau, onder meer voor het ruimtevaartprogramma waarvoor de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een zeer goed, maar zeer kritisch rapport maakte. We wensen dat hieruit de nodige conclusies worden getrokken om Vlaanderen datgene te geven waarop het recht heeft. De scheef-trekkingen moeten zo vlug mogelijk worden weggewerkt.

Tot besluit wil ik zeggen dat het niet volstaat een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid op te richten. Wij moeten ook na enige tijd de werking van deze raad evalueren.

De Volksunie-fractie staat alleszins positief tegenover dit ontwerp en zal het dan ook goedkeuren. (**Applaus**)

De voorzitter: Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune): Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik dank in de eerste plaats de verslaggever, de heer Candries, die een goede synthese heeft gebracht van onze besprekingen in commissie. Ik dank hem ook voor zijn persoonlijke beschouwingen, evenals de heren Verleyen en Appeltans.

Ik doe de waarheid zeker geen geweld aan als ik zeg dat dit ontwerp positief geïdentificeerd wordt. We zijn de belofte, gedaan in onze eerste beleidsbrief over het wetenschapsbeleid, dus nagekomen.

Deze nieuwe Vlaamse Raad voor het Wetenschapsbeleid moet meer zijn dan een geraamte. Het concept dat erachter schuilt, is het belangrijkste.

Met de oprichting van de Raad willen we meer de nadruk leggen op de globale beleidsafweging, op grotere autonomie, op openbaarheid van adviezen. Terloops mag ik eraan herinneren dat in het federale parlement voorstellen zijn ingediend tot oprich-

ting van een nieuw comité voor wetenschap en technologie. De dialoog tussen wetenschap en beleid moet op alle niveaus worden uitgewerkt, maar ik wil er toch op wijzen dat krachtens de nieuwe Grondwet de kernbevoegdheid inzake wetenschapsbeleid bij de gewesten ligt. Er bestaan al heel wat kanalen die de wetenschap met het beleid verbinden, maar ik meen dat de nieuwe Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een bijdrage kan leveren om het Vlaamse parlement rechtstreeks te informeren, te adviseren en liefst openbaar. Het beleid moet inderdaad de confrontatie, in de goede zin van het woord, aandrufen. De wetenschappelijke wereld moet met de grootst mogelijke autonomie kunnen aangeven welke beleidsoriënteringen voor de toekomst wenselijk zijn.

Voortaan zal de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid over een dotatie beschikken in de plaats van overwerkingskredieten. Er komt een permanent secretariaat. In zijn samenstelling moet de Raad een weergave zijn van de samenleving en de wetenschappelijke wereld. Dit is zeker een ontwerp met inhoud.

Mijnheer Candries, in verband met uw persoonlijke beschouwingen ben ik het ermee eens dat de wereld van het ondernemen en de wereld van wetenschap en onderwijs samen moeten worden gebracht. Die twee werelden staan tegenover elkaar zoals een Waddeneiland zich tot het vasteland verhoudt: soms kun je door het water waden, maar vaak staat het water veel te hoog. Er zullen bruggen moeten komen om die twee werelden samen te brengen, zonder dat ze evenwel hun eigen finaliteit verliezen. Ik pleit voor een wetenschapsbeleid dat aandacht heeft voor innovatie, investering, tewerkstelling. Op het einde van de jaren zestig was het een doodzonde een binding te maken tussen wetenschap en onderwijs enerzijds en ondernemen anderzijds. Nu komt het erop aan de juiste verhouding te vinden en die concreet gestalte te geven.

Wat de samenstelling betreft, ben ik het met de heer Candries eens dat er overleg en samenwerking moet zijn.

Wij moeten wel de hoogste kwaliteit beogen. Ik pleit zeker niet voor een al te strak afgelijnd werkkader. In de Raad moet zowel de zachte als de harde sector vertegenwoordigd zijn.

Ik hoop dat, eens dit ontwerp goedgekeurd, wij aan de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een goede invulling kunnen geven. Door deze Raad genoeg autonomie te geven, zullen we de versnippering tegengaan en de samenhang in de hand werken.

Verder dank ik de heer Verleyen die ons de steun van de SP-fractie heeft toegezegd. Hij maakte zich zorgen over mogelijke overlapping, bijvoorbeeld tussen de nieuwe raad en de administratie.

Wij moeten een goede afspraakregeling proberen te treffen. Ik heb dit trouwens bevestigd en deel uw zorg op dit punt.

U heeft nadrukkelijk gewaarschuwd voor de adviezen die elkaar opvolgen alvorens er een beleidsbeslissing kan worden getroffen. U weet dat in het document Vlaanderen-Europa 2002 uitdrukkelijk wordt bepaald dat wij willen harken in overtollige adviesgeving. Ik noem dit de adviesgeving in de tweede macht: sommigen geven in een hoedanigheid A advies aan zichzelf of aan anderen in een adviescomité B, zoals SERV, VLIR, VRWB, MINA-raad. Er moet worden gesaneerd in de adviesorganen. Wij zijn bereid op dit vlak orde op zaken te stellen. Op het vlak van de wetenschappelijke ontwikkeling wordt het steeds moeilijker om het onderscheid te maken tussen gericht en niet-gericht onderzoek en de vervaging tussen individueel onderzoek en onderzoek dat in groep wordt uitgevoerd. Wij hebben daarom nood aan een gezaghebbend, autonoom werkend, publiek handelend, adviesgevend, coherent orgaan. In die zin wordt de VRWB in dit decreet gecompliceerd.

U heeft eveneens gewezen op de mogelijke belangenverstrengeling. Wij moeten op het vlak van de verschillende bevoegdheden en hoedanigheden een evenwicht nastreven. Het is

Van den Brande

niet aanvaardbaar dat in de VRWB personen zouden zetelen die handelen alsof zij zich op een eiland bevinden, wij hebben integendeel mensen nodig die met beide voeten op de grond staan. Wij moeten de beste krachten inzetten in de verschillende organen.

Wat de evaluatie betreft, pleit ik ervoor dat wij deze nieuwe raad een volwaardige kans geven. Ik zal dit doen als verantwoordelijke voor het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, samen met de Vlaamse regering. Wij zullen de evolutie regelmatig nagaan. De commissie, de Vlaamse Raad en de Vlaamse regering moeten veel regelmatig dan nu het geval is overleg plegen en ideeën uitwisselen. Het zou goed zijn dat wij hieraan in de commissiewerkzaamheden af en toe aandacht besteden. Dan zal er automatisch en regelmatig een evaluatie worden gemaakt.

De heer Appeltans heeft er eveneens op aangedrongen dat deze evaluatie effectief zou plaatsvinden. Evaluatie is trouwens één van de vier prioriteiten die ik in mijn beleidsbrief heb gesteld.

Mijnheer Appeltans, ik dank u voor de positieve waardering van het onderhavige ontwerp van decreet. U heeft gewezen op het belang van een grotere aanwezigheid van wetenschapsmensen. Voorts heeft u erop gewezen dat wij dringend nood hebben aan de nieuwe Federale Raad voor Wetenschapsbeleid. Ingevolge het Sint-Michielsakkoord is de oprichting van deze raad een noodzaak, zoniet kunnen een aantal zaken worden geblokkeerd. Ik hoop dat de minister van Wetenschapsbeleid van de federale regering zal meewerken om deze federale raad op te richten.

Indien deze raad niet wordt opgericht, kunnen sommige beslissingen niet worden genomen in overleg met de gemeenschappen en de gewesten.

Vóór drie dagen heb ik de eerste minister en de minister van Wetenschapsbeleid van de federale regering verzocht om dringend werk te maken

van de oprichting van dit orgaan, te meer omdat op het vlak van het Wetenschapsbeleid Vlaanderen moet krijgen waar het recht op heeft.

Wat het teveel aan concrete dossiers betreft, werd geopteerd voor meer globale benaderingen door de nieuwe raad.

Dit ontwerp kan op een grote consensus rekenen. Ik zal mijn uiterste best doen om zodra het decreet is goedgekeurd, definitief met deze nieuwe raad van start te kunnen gaan, in samenwerking – doch met voldoende autonomie – met de Vlaamse Raad en de Vlaamse regering. **(Applaus)**

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

HOOFDSTUK 1

Algemeen

Artikel 1

Dit decreet regelt aangelegenheden als bedoeld in artikel 59bis en artikel 107quater van de Grondwet.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

Artikel 2

Voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest wordt een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid opgericht, hierna te noemen de Raad.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Bevoegdheid van de Raad

Artikel 3

§ 1. De Raad is bevoegd om inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschapsbeleid, met inbegrip van het technologiebeleid, op eigen initiatief aanbevelingen te formuleren en studies te verrichten en om, op verzoek van de Vlaamse regering en de in § 5 vermelde overheden, over die aangelegenheden advies te verstrekken.

§ 2. Meer in het bijzonder kan de Raad advies verstrekken, aanbevelingen formuleren en studies verrichten in verband met :

– de globale beleidslijnen en prioriteiten van het wetenschapsbeleid ;

– de vorming van het onderzoekspersoneel ;

– de grote trends in het wetenschapsbeleid en acties op federaal en internationaal vlak ;

– het toetsen van de doelmatigheid van de organisatie van het wetenschapsbeleid ;

– het toetsen van het wetenschapsbeleid aan de ontwikkelingen op sociaal, economisch, technologisch en cultureel vlak en het formuleren van behoeften die daaruit voortvloeien.

§ 3. Vóór 30 september van elk jaar brengt de Raad een met redenen omkleed advies uit over het gevoerde en het te voeren begrotingsbeleid inzake het wetenschapsbeleid. Het advies wordt toegezonden aan de Vlaamse regering.

§ 4. De Vlaamse regering is verplicht vooraf het advies van de Raad in te winnen over :

– alle voorontwerpen van decreet en ontwerpen van reglementaire besluiten van de Vlaamse regering inzake wetenschapsbeleid die algemene aangelegenheden regelen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn, met uitzondering van de voorontwerpen van decreet die de begroting betreffen ;

Voorzitter

— alle voorontwerpen van decreet of besluiten houdende de oprichting, afschaffing of verandering van bevoegdheden van instellingen die in staan voor materies inzake wetenschapsbeleid waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn ;

— alle belangrijke niet-gereguleerde acties en initiatieven inzake wetenschapsbeleid, met inbegrip van acties van de Vlaamse regering op federaal en internationaal vlak.

§ 5. Het advies van de Raad kan gevraagd worden door :

— de Vlaamse Raad ;

- de Vlaamse minister, bevoegd voor het wetenschapsbeleid of, bij ontstentenis van de expliciete toewijzing van deze bevoegdheid, de minister-president van de Vlaamse regering ;

— elke Vlaamse minister voor wat zijn bevoegdheden betreft.

§ 6. De adviezen, bedoeld in § § 4 en 5, dienen te worden verstrekt binnen een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de aanvraag. In geval van spoed kan de Vlaamse minister bevoegd voor het wetenschapsbeleid of, bij ontstentenis van de expliciete toewijzing van deze bevoegdheid, de minister-president van de Vlaamse regering, de termijn inkorten met dien verstande dat die niet minder dan tien werkdagen mag bedragen.

Het in vorig lid bedoeld advies wordt geacht te zijn gegeven indien het niet binnen bovengenoemde termijn is verstrekt.

§ 7. De Raad treedt op als Vlaamse gesprekspartner en kan als vertegenwoordiger van Vlaanderen worden betrokken bij gelijkaardige federale en internationale adviesorganen.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Informatiedoorstroming en verslaggeving

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering stelt de Raad de noodzakelijke informatie ter beschikking om hem in staat te stellen zijn opdrachten naar behoren te vervullen.

§ 2. De adviezen, aanbevelingen en studies van de Raad zijn openbaar, tien werkdagen nadat ze medege-deeld zijn aan de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

§ 1. De Raad legt jaarlijks aan de Vlaamse regering een verslag voor van zijn werkzaamheden. De Vlaamse regering overhandigt dit verslag aan de Vlaamse Raad.

§ 2. De Raad kan steeds bijzondere verslagen opstellen over bepaalde vraagstukken inzake wetenschapsbeleid.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK V

Samenstelling van de Raad

Artikel 6

§ 1. De Raad is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd om hun deskundigheid op grond van en hun betrokkenheid bij het wetenschapsbeleid in de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

Ten minste acht leden van de Raad, alsook de voorzitter, zijn personen die ervaring hebben met of hoofdzakelijk actief zijn in het wetenschappelijk onderzoek.

De Raad dient evenwichtig samengesteld te zijn uit deskundigen op het gebied van de cultuur- en de gedragswetenschappen, de toegepaste, de exacte en de biomedische wetenschappen.

§ 2. Zes leden zijn actief in of hebben ervaring met het universitair onderwijs of het wetenschappelijk onderzoek. Zij worden voorgedragen door

de Vlaamse Interuniversitaire Raad (V.I.R.).

§ 3. Zes leden worden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) .

§ 4. De voorzitter en vier leden worden voorgedragen door de Vlaamse minister bevoegd voor het wetenschapsbeleid of, bij ontstentenis van de expliciete toewijzing van deze bevoegdheid, de minister-president van de Vlaamse regering.

§ 5. De voorzitter en de leden van de Raad worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 6. De duur van het mandaat van de voorzitter en van de leden bedraagt vier jaar. Het mandaat is éénmaal hernieuwbaar. Indien een lid zijn mandaat niet beëindigt, wordt een nieuw lid benoemd conform de bovengenoemde bepalingen. Dit lid zal het desbetreffende mandaat voltooien en kan slechts één nieuw mandaat innemen.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

§ 1. Aan de Raad nemen met raadgevende stem deel

— de secretaris-generaal van het departement Onderwijs ;

- de secretaris-generaal van het departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden ;

— de eerste oprachthouder van de administratie voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid bij het departement Coördinatie ;

— de directeur-generaal van het Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch onderzoek in de industrie (IWT) ;

— de secretaris-generaal van de Vlaamse raad van bestuur van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (NFWO).

§ 2. De Raad kan in zijn huishoude-

Voorzitter

lijk reglement zelf bepalen of hij voor de in § 1 van dit artikel genoemde ambtenaren plaatsvervangers kan toelaten, alsook of hij, in bepaalde omstandigheden en onder bepaalde voorwaarden, andere personen met raadgevende stem wenst te laten deelnemen aan de vergaderingen.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK VI

De werking van de Raad

Artikel 8

De Raad kan, binnen de mogelijkheden van zijn dotatie, voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken of voor het uitvoeren van studieopdrachten een beroep doen op permanente commissies of ad hoc werkgroepen, bestaande uit leden benoemd door de Raad, of op externe deskundigen, onder de voorwaarden bepaald in het huishoudelijk reglement.

— Aangenomen.

Artikel 9

De Raad stelt, binnen een termijn van 3 maanden na de inwerkingtreding van dit decreet, een huishoudelijk reglement op, dat minstens regelt :

1. de bevoegdheden van de voorzitter ;
2. de samenstelling en de bevoegdheden van het eventuele dagelijks bestuur van de Raad ;
3. de wijze van bijeenroeping en beradslaging ;
4. de frequentie van vergaderen ;
5. de bekendmaking van de handelingen ;
6. de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op externe deskundigen, permanente commissies of ad hoc werkgroepen, overeenkomstig artikel 8 ;

7. de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op personen, zoals vermeld in artikel 7, § 2.

Dit reglement is onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse regering.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Tavernier.

Artikel 9

In het eerste lid na punt 5 een punt 5bis invoegen dat luidt als volgt :

„5bis. de wijze waarop ook de minderheidsadviezen bekend gemaakt worden ;”.

De stemmingen over artikel 9 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 10

De Vlaamse regering stelt aan de Raad een permanent secretariaat ter beschikking, dat naast personeel met een administratieve opleiding eveneens personeel met een wetenschappelijke opleiding omvat, en bepaalt het aantal, de loopbaan en de bezoldigingsregeling in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties.

De Vlaamse regering kan voor het voormeld secretariaat van de Raad onder meer een beroep doen op gespecialiseerd personeel, statutair of contractueel, in dienst genomen in overeenstemming met de bepalingen van de artikelen 88, 89 en 90 van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid.

Het secretariaat wordt onder het gezag van de voorzitter van de Raad geleid door een secretaris.

— Aangenomen.

Artikel 11

Het departement Coördinatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap stelt lokalen ter beschikking voor de huisvesting van het secretariaat van de Raad en verleent het alle logistieke steun.

— Aangenomen.

Artikel 12

Voor de leden van de Raad en van het secretariaat van de Raad en voor alle personen die aan de Raad hun medewerking verlenen, gelden de bepalingen van Titel 1, Hoofdstuk II, artikel 3 van het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen.

— Aangenomen.

Artikel 13

De Raad beschikt voor het uitvoeren van zijn opdrachten over een dotatie die jaarlijks ingeschreven wordt in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK VII

Het statuut van de Voorzitter, van de leden en van de personen die aan de Raad hun medewerking verlenen

Artikel 14

Inzake protocollaire en administratieve aangelegenheden wordt de voorzitter gelijkgesteld met een ambtenaar van rang 17 en worden de leden van de Raad gelijkgesteld met ambtenaren van rang 16.

De leden van commissies of werkgroepen die door de Raad worden opgericht, worden gelijkgesteld met een ambtenaar van rang 15.

De ambtenaren die met raadgevende stem deelnemen aan de Raad of aan de commissies of werkgroepen, behouden de rang die zij bekleden in hun administratie.

— Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt het presentiegeld en de geldelijke vergoedingen die aan de voorzitter en de leden van de Raad kunnen worden toegekend.

§ 2. De Raad bepaalt, binnen de perken van zijn werkingsmiddelen, de geldelijke vergoedingen van de voorzitters en de leden van de permanente commissies en ad hoc werkgroepen en van de externe deskundigen.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VIII

Slotbepaling

Artikel 16

Het besluit van de Vlaamse Executieve van 17 juli 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, gewijzigd bij het besluit van 31 juli 1991 en gewijzigd bij het besluit van 23 oktober 1991, wordt opgeheven.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest — 361 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Deprez, verslaggever, heeft het woord.

De heer P. Deprez, verslaggever (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, waarde collega's, het ontwerp van decreet dat u ter goedkeuring wordt voorgelegd, vindt zijn oorsprong in de bezwaren die de Europese Commissie heeft geuit met betrekking tot de expansiewet van 17 juli 1959. Deze zogenaamde algemene expansiewet regelt de steunverlening aan ondernemingen met meer dan 50 werknemers of met een omzet van meer dan 300 miljoen frank, voor zover ze gevestigd zijn buiten de door de EG erkende ontwikkelingszones. De bepalingen van deze wet — die vanaf de jaren zestig onmiskenbaar een grote bijdrage heeft geleverd aan de economische en industriële "take-off" van Vlaanderen — zijn volgens de EG-Commissie vandaag niet meer verenigbaar met de artikelen 92, 93 en 94 van het EG-verdrag. Wegens zijn concurrentieverstorend karakter werd de algemene expansiewet daarom vanaf 1 augustus 1991 geschorst. Een beleidsinstrument, dat steeds een belangrijk welvaarts- en werkgelegenheidseffect heeft gehad en waardoor talrijke buitenlandse investeerders naar Vlaanderen kwamen, verviel dus. Vervanging was dan ook dringend nodig.

In het Vlaamse Gewest waren tot dat ogenblik echter niet minder dan drie expansiewetten van toepassing. Naast de reeds hoger vermelde wet van 1959 was er immers ook nog de wet van 4 augustus 1978 voor de KMO's en de wet van 30 december 1970 voor de in ontwikkelingszones gelegen grote ondernemingen.

De wet van 4 augustus 1978 is van toepassing op het hele grondgebied en regelt de steunverlening aan ondernemingen met een maximum omzet van 300 miljoen frank en een tewerkstelling van maximaal 50 personen. Deze wet wordt niet opgeheven, maar wordt door het decreet wel op vier punten gewijzigd.

Ten slotte is er ook nog de wet van 30 december 1970, die van kracht is in de door de EG erkende ontwikkelingszones en die de steunverlening regelt aan ondernemingen met meer dan 50 werknemers of een omzet van

meer dan 300 miljoen frank. Deze wet blijft integraal van toepassing.

Het nieuwe Vlaamse expansiedecreet geeft een Europeesrechtelijk verantwoorde definitie van kleine en middelgrote ondernemingen, die is gebaseerd op de communautaire kaderregeling van 20 mei 1992 inzake overheidssteun voor die ondernemingen.

In kleine ondernemingen worden niet meer dan 50 werknemers tewerkgesteld en wordt een jaaromzet gerealiseerd van maximum 5 miljoen ECU of een maximaal balanstotaal van 2 miljoen ECU. Hierbij mag ten hoogste één vierde van het kapitaal door een grotere onderneming worden gecontroleerd.

Middelgrote ondernemingen hebben niet meer dan 250 werknemers, een jaaromzet van ten hoogste 20 miljoen ECU of een maximum balanstotaal van 10 miljoen ECU, waarbij ook opnieuw ten hoogste één vierde van het kapitaal in handen is van één of meer grote ondernemingen.

Grote ondernemingen ten slotte zijn alle ondernemingen die niet beantwoorden aan één van de bovenstaande definities. Zij kunnen enkel nog van een tegemoetkoming genieten voor investeringen van ecologisch belang — de enige selectieve steun waarvoor de EG reeds een kaderregeling heeft —, of wanneer ze gevestigd zijn in een ontwikkelingszone. In dat laatste geval blijft immers de wet van 1970 van toepassing.

De nieuw gedefinieerde KMO's daarentegen zullen enerzijds kunnen genieten van een algemene basissubsidiëring en anderzijds van een aantal selectieve tegemoetkomingen, met name steun voor meer tewerkstelling, voor investeringen van strategisch belang, voor investeringen van ecologisch belang en voor uitgaven inzake adviesverlening, opleiding, scholing en verspreiding van kennis.

Algemeen kan dus worden gezegd dat de waaier van subsidieerbare investeringen bijzonder breed is. Hierbij dient er echter wel rekening mee te worden gehouden dat bij besluit van de Vlaamse regering bepaalde

Deprez

sectoren kunnen worden uitgesloten van subsidies.

Parallel met de ruime definitie van subsidieerbare investeringen, kunnen ook de tegemoetkomingen zelf zeer diverse vormen aannemen. Zo kan een onderneming steun krijgen in de vorm van een investeringspremie, een terugbetaalbaar renteloos voorschot, een participatie voor rekening van het Vlaamse Gewest, een achtergestelde lening, een samenwerkingscontract, een zekerheidsstelling, een fiscaal voordeel of een combinatie van voornoemde mogelijkheden. De oude steunformules worden nu dus duidelijk vervangen door een bredere waaier aan ondersteuningsvormen.

Inzake de reeds genoemde zekerheidsstelling moet echter worden opgemerkt dat de gewestwaarborg onder het nieuwe decreet maximaal nog 90 percent mag bedragen van het bedrag dat nog moet worden betaald nadat de voor de kredietverstrekker vastgestelde waarborgen zijn gerealiseerd. Tevens wordt de samenstelling van het Vlaams Waarborgfonds gewijzigd en wordt het werkingsreglement aangepast ten einde de werking van deze instelling te optimaliseren.

De in het ontwerp van decreet opgenomen maximale steunplafonds zijn eveneens van toepassing in de reeds hoger vermelde communautaire kaderregeling.

Voor uitbreidingsinvesteringen en strategische investeringen door kleine en middelgrote ondernemingen die niet in een ontwikkelingszone zijn gelegen, bedragen deze steunplafonds respectievelijk 15 percent en 7,5 percent bruto. Wanneer ze wel gelegen zijn in een ontwikkelingszone kan daar bovenop nog eens 10 percent brutosteun worden verleend.

Voor investeringen inzake advies en opleiding geldt voor kleine en middelgrote ondernemingen het maximum van 50 percent bruto van de investeringskosten.

Grote ondernemingen daarentegen kunnen voor de hoger vermelde types van investeringen enkel steun

ontvangen wanneer ze in een ontwikkelingszone zijn gelegen.

Voor ecologische investeringen geldt een apart regime : het maximumsteunplafond bedraagt hier 20 percent bruto.

Hierbij moet men echter twee zaken voor ogen houden. Vooreerst kunnen deze maximumsteun-equivalenten door de Vlaamse regering te allen tijde worden aangepast aan de desbetreffende EG-regelgeving. Vervolgens kan de Vlaamse regering binnen dit kader ook steeds eigen maxima bepalen.

Gedurende de bespreking in de commissie werd een door mij ingediend voorstel van amendement aangenomen dat wijzigingen aanbrengt in de artikelen 6, 12, 13 en 16 van het ontwerp ten einde deze artikelen, en het decreet in het algemeen, nog beter aan te passen aan de steeds strenger wordende EG-regelgeving ter zake.

Het ontwerp van decreet werd goedgekeurd met acht stemmen tegen één, bij één onthouding. (**Applaus**)

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, dit ontwerp van decreet had de aanloop kunnen vormen tot een instrument dat de bedrijven een duw in de rug geeft in de richting van een duurzame economie.

Wij zitten jammer genoeg in het oerclassieke straatje van de traditionele economische expansiewetten of decreten. Dit ontwerp van decreet is de typische weerspiegeling van een samenleving die niet in staat is haar oude succesformule op te geven, hoewel er diep ingrijpende en blijvende veranderingen optreden. De oude succesformule bestond erin dat de groei van de produktie als hoogste prioriteit welvaart en werkgelegenheid verzekerde. Deze groei werd bereikt door de vervanging van arbeid door milieu. Vandaag stellen wij vast dat die formule definitief achterhaald is. Er moet een nieuwe formule komen, die zich richt op milieu-efficiën-

tie als hoofdprioriteit waarbij milieubehoud en werkgelegenheid kansen krijgen.

Het is niet voor niets dat Lester Brown in zijn laatste rapport van 1993 van het Worldwatch Institute verklaart dat de overgang naar een milieuvriendelijke economie de grootste uitdaging is waarvoor de industrie ooit heeft gestaan. De kosten hiervan zijn hoog maar er zijn veel hogere risico's verbonden aan het vastklampen door de ondernemingen aan het oude principe. Wanneer de ondernemingen niet inzien dat hervormingen noodzakelijk zijn, lopen we in de toekomst grote risico's.

Industrieën die niet leren hoe ze op een ecologisch gezonde manier winst kunnen maken, zullen ondervinden dat er helemaal geen winst meer te rapen valt. Op dat vlak hebben we vorig weekeinde een prachtig staaltje van demagogie te horen gekregen van de heer Herman Delcroix, die verklaarde dat er geen ecologisch paradijs kon worden gebouwd op een economisch kerkhof. De waarheid is dat op een ecologisch kerkhof helemaal niets meer kan worden gebouwd.

In die zin betreur ik de lakse houding van de regering, zoals weerspiegeld in het onderhavige ontwerp van decreet. Deze houding komt vooral tot uiting in de bijzonder ruim omschreven categorieën van artikel 6 van dit ontwerp van decreet. Dit is des te onbegrijpelijker wanneer men weet dat deze regering wel degelijk beschikt over studies en evaluatieverslagen van haar eigen ambtenaren en waaruit men zeer nuttige en noodzakelijke conclusies had moeten trekken voor de vormgeving van het onderhavige ontwerp van decreet.

De adviseur van het VITO, die jarenlang gewerkt heeft op het ecologiecriterium, heeft nagegaan in welke mate de richtlijnen van de expansiewetten van mei en augustus 1990 effect hebben gesorteerd.

Uit die studie blijkt dat de grootste ondernemingen met het grootste aandeel gaan lopen. Dit is op zich niet abnormaal, aangezien zij over een

CVP-Senator Paul Deprez (CVP), in gesprek met CVP-collega Maria Tyberghien-Vandenbussche, trad op als verslaggever bij de bespreking van het ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest

grote investeringscapaciteit beschikken. Heel wat milieu-investeringen zijn evenwel gelijkmatig verdeeld over de drie deelsectoren. Wat ons vooral verontrust, is het feit dat de meest actieve sectoren in het investeringsprogramma ecologisch criterium, de klassieke vervuilende sectoren, zoals de chemische-, de grafische-, en de metaalverwerkende nijverheid zijn. De investeringen die zij gedaan hebben slaan op het einde van het produktieproces, meer bepaald op de end of the pipe technieken. Zij zijn in hoofdzaak gericht op waterzuivering en bestrijding van de luchtvervuiling. Zij zijn evenwel geen aanzet om het hele produktieproces om te bouwen in een proces geïntegreerde investering die er voor zorgt dat er minder vervuiling ontstaat. Het VITO stelt voor om bij een revaluatie het zwaartepunt te leggen op de technieken die precies een proces geïntegreerde aanpassing of vernieuwing beogen. Zo niet zal er per eenheid een verhoogd energieverbruik zijn. Dit ontwerpdecreet brengt geen

hiërarchie aan in de toepassing van het ecologiecriterium. Er wordt maximum twintig percent vooropgesteld. In het ecologiecriterium worden verschillende vormen aangehaald die kwalitatief heel verschillend zijn, maar er worden geen keuzen gemaakt.

Minister-president L. Van den Brande : Wij hebben het toch over het zelfde ontwerp van decreet, mevrouw Aelvoet ?

U zegt dat de basis van de oude expansiewetgeving helemaal wordt overgenomen. Grote ondernemingen kunnen nog alleen steun krijgen op basis van het ecologiecriterium. Daarover werd uitgebreid gedebatteerd in de commissie. Dit expansiedecreet moet worden gekoppeld aan een fundamentele vermindering van de rechtstreekse subsidiëring. U weet trouwens heel goed dat een gedeelte naar het wetenschapsbeleid gaat.

Ik wil niet polemiseren, maar men kan dit toch niet ontkennen.

Mevrouw M. Aelvoet : U weet heel goed dat ik hierover een uiteenzetting heb gehouden tijdens de commissiebesprekingen. Mijn opmerking was precies dat niet zozeer de tekst van het decreet zorgt voor selectiviteit, maar dat de selectiviteit veeleer het gevolg is van de beperking van de kredieten.

Het fameuze artikel 6, waar ik het tot nu toe over had, is inderdaad heel vaag. Het is gevaarlijk dat het ecologiecriterium in zeer brede categorieën wordt opgedeeld, die allemaal los van elkaar voor het maximumpercentage kunnen zorgen.

Mijnheer de minister-president, onder andere vanuit uw administratie weet ik echter dat dit precies de bedoeling is. Het ecologiecriterium wordt zo ruim omschreven omdat het een uitweg is om grote ondernemingen nog verder te subsidiëren.

Minister-president L. Van den Brande : Zeg wat uw bron is, mevrouw Aelvoet, noem mij de naam van de ambtenaar en noem het citaat waaruit u de informatie haalt. Het is niet de eerste keer dat u dergelijke intentieprocessen gebruikt. Trouwens, tijdens de commissiebesprekingen was iedereen het er over eens dat het over een kaderdecreet gaat, waarbij de invulling wordt gecontroleerd. Ik vraag u dan ook met nadruk hier niet een aantal intentieprocessen te gebruiken die op niets zijn gesteund. Het decreet bestaat nog niet, maar ik verwacht dat een grote meerderheid er zich zal achterscharen.

Mevrouw M. Aelvoet : Na de stemming in de commissie is het duidelijk dat er zich een grote meerderheid achter het decreet zal scharen. Dit doet echter geen afbreuk aan het feit dat de categorieën, omschreven in het kaderdecreet heel veel toelaten.

Bovendien is het nogal duidelijk dat ik hier geen namen zal noemen.

U spoorde ons in de commissie aan dit ontwerpdecreet op een drafje af te werken. U vroeg immers de zaak heel snel te behandelen omdat er nog veel werk was aan de uitvoeringsbesluiten. Daarom moest er trouwens

Aelvoet

perse op een maandagnamiddag worden vergaderd, hoewel de ontwerpbesluiten ongeveer klaar zijn.

Aangaande uw opmerking inzake het demagogisch karakter van een aantal vragen die ik heb gesteld, wil ik toch stellen dat ik de kritiek op de tekst van het ontwerpdecreet kan staven. Ik kan immers verwijzen naar studies en evaluaties, die niet gesignaleerd zijn via achterpoortjes. Ik vestig er immers de aandacht op dat inzake de ecologiecriteria de klemtoon moet liggen op procesgeïntegreerde investeringen. Dit is tot hertoe niet gebeurd. Immers het kleinste aandeel van het ecologiecriterium gaat naar procesgeïntegreerde investeringen. De basis van deze tekst heeft daaraan niets gewijzigd.

De verschillende soorten maatregelen staan trouwens naast elkaar, de hiërarchie ontbreekt. Daarom hebben de meeste van onze amendementen precies betrekking op een verstrakking en een beperking van de mogelijkheden in het kader van artikel 6. Het is precies de bedoeling bepaalde zaken uit te schakelen, onder meer investeringen die niets anders beogen dan het beantwoorden aan wettelijke normen, zowel een studie van de SERV, als de studie van de voormelde adviseur van het VITO wijzen uit dat men er nu reeds van uitgaat dat men niet meer in aanmerking komt voor steun in het kader van het ecologiecriterium wanneer het alleen gaat over het naleven van wettelijke normen en bepalingen. De huidige tekst laat dit toe, zij het in twee beperkte gevallen. Wij vragen dan ook de schrapping ervan.

Bovendien vinden wij het totaal onterecht dat de elementen die samenhangen met brandveiligheid en veiligheid van arbeidsomstandigheden gerangschikt worden onder het ecologiecriterium. Dat heeft daar immers niets mee te maken. De wettelijke normen voor brandveiligheid die moeten nageleefd worden zijn in België gelukkig heel streng en aangaande de arbeidsomstandigheden moeten ondermeer de Arab- en Vlarem reglementeringen worden nageleefd.

Aansluitend hierbij verwijs ik naar een recente analyse van maart 1993, in het kader van de wet op de economische expansie en het gebruik van het ecologiecriterium. Hierbij wordt de aandacht gevestigd op twee basiselementen. Het eerste heb ik reeds geciteerd in het kader van de studie van de VITO-adviseur, meer bepaald dat er weinig wordt gedaan inzake procesgeïntegreerde milieutechnieken. Bovendien is het fout dat de KMO's heel weinig aanvragen indienen. Uit internationale literatuur blijkt nochtans dat vooral KMO's op dat vlak interessante milieutechnologie kunnen ontwikkelen. In een klein land met een open economie kan deze sector immers goed gedijen.

Daarom vinden wij dat de Vlaamse KMO's daarop heel snel zouden moeten kunnen inspikken en willen wij via onze amendementen het kaderdecreet selectief maken.

Ik wil er ook op wijzen dat wij een amendement hebben ingediend waarin de doelstellingen van duurzame creatie van arbeidsplaatsen in de eerste alinea worden opgenomen, zodat dit een richtcriterium wordt bij de beoordeling van de investeringen die in aanmerking komen.

Ik heb rekening gehouden met de opmerking die u in de commissie hebt gemaakt, mijnheer de minister-president en heb het voormalig sub-amendement geïntegreerd in het huidig amendement.

Tot slot wil toch nog opmerken dat dit ontwerp kaderdecreet een gemiste kans is. Men had er duidelijkere en selectievere keuze-elementen moeten in opnemen.

Op het ogenblik is er wel een controle op de milieuinvesteringen. De economische instanties gaan na of de investeringen effectief hebben plaatsgehad. Inzake het effect van de investeringen op de milieukwaliteit, daar is het hem uiteindelijk om te doen, bestaat evenwel geen procedure. Het is totaal onduidelijk welke instantie dit zou moeten doen. Ik beweer niet dat die problematiek via een kaderdecreet moet worden geregeld, maar ik vind het wel belangrijk te horen

wat u in dat verband voorstelt, mijnheer de minister-president.

Ik zou nog een laatste opmerking willen formuleren. Ik vind het heel dubieus dat u zegt dat ik er een gewoonte van maak met verdachtmakingen de zaken in een of andere richting te duwen.

Ik heb niet de naam, noch de gewoonte zomaar iets te lanceren. Ik probeer mijn werk als parlements lid serieus te doen en ik vind het heel erg dat u dit beweert. Ik pik dit niet !

(Applaus)

De voorzitter : De heer De Clerck heeft het woord.

De heer S. De Clerck (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in naam van de CVP-fractie wil ik toch enkele bedenkingen formuleren bij dit ontwerpdecreet dat een aantal positieve aspecten bevat, het biedt immers de mogelijkheid een coherent geheel te maken van steun aan investeringen in het bedrijfsleven.

Het is een goede zaak dat van een automatische investering naar een meer selectieve ondersteuning wordt overgestapt.

In de commissie werden in verband met de lineaire tewerkstelling een aantal amendementen ingediend. Bij de uitvoering van dit kaderdecreet moet erop worden toegezien dat er wel degelijk bijkomende tewerkstelling werd gecreëerd vooraleer de ondernemingen supplementaire steun krijgen.

Een ander positief element is het feit dat de essentiële elementen voor de KMO's behouden blijven.

Naast de positieve aspecten zijn er nog een aantal probleemgebieden, onder meer inzake de selectiviteit. Op dit vlak moeten arbitraire toepassingen absoluut worden vermeden. **(Onverstaanbare tussenkomst van mevrouw Aelvoet)**

Ik herhaal dat deze categorieën hun belang hebben. Wij zijn bezorgd in verband met een aantal sectoren. Er is de verschuiving van de industriële

De Clerck

sector naar de dienstensector. Deze moet mee worden betrokken bij het herleven van het investeringsklimaat. De vrije beroepen worden steeds belangrijker en zorgen voor steeds meer werkgelegenheid. Ze mogen dus niet worden uitgesloten en moeten de kans krijgen om in geval van investeringen beroep te doen op het decreet.

Mijnheer de minister-president, u hebt in de commissie gezegd dat u bijzondere aandacht zou besteden aan het nieuwe ondernemen. Wij zijn ervan overtuigd dat dit zal gebeuren. De aspecten van kwaliteit, export, steunverlening en de produktontwikkeling krijgen de aandacht. De Vlaamse regering moet dringende initiatieven nemen en de produktontwikkeling moet als een hefboom van economische activiteit wordt beschouwd. Wij zien met genoegen uit naar beslissingen ter zake.

Er is, zoals collega Deprez in de commissie heeft gezegd, het probleem van vestiging van buitenlandse bedrijven. Deze kijken naar de voordelen die de verschillende landen bieden. Hun investeringsbeslissing zal vaak afhangen van de voordelen die ze her of der kunnen krijgen.

Tegelijkertijd wil ik de beangstigende toestand voor bepaalde sectoren in Vlaanderen nog eens belichten. Het kleine Vlaanderen zit geprangd tussen allerlei zones waar aan fenomenaal opbod wordt gedaan. Aanbiedingen met de meest waanzinnige voorstellen circuleren. In Vlaanderen bestaat er een zeer complex stelsel. Dure gronden, dure investeringsfactoren, een relatief beperkte ondersteuning via decreten. In Henegouwen, in Noord-Frankrijk en in de omliggende gebieden wordt met vele miljarden frank gezwaaid. Vlaanderen moet stimulerend optreden. Er zal een fundamenteel gesprek moeten gevoerd worden. Het kan niet zijn dat er met een cijfer van 30 procent werkloosheid in Vlaanderen, 8 km verder grote steun wordt verleend. Men blijft weigeren om Vlamingen in een welvarende regio te werk te stellen. Er zijn scheeftrekkingen die niet langer houdbaar zijn.

Mijnheer de minister-president, ik wil uw aandacht vestigen op het volgende specifiek punt waarover reeds in de commissie werd gesproken. U hebt ter zake initiatieven aangekondigd. Op welke basis zullen fiscale voordelen worden geboden? Vanaf 1 januari 1994 kunnen de gemeenschappen en de gewesten fiscale kortingen verlenen en bestaat de mogelijkheid om op een meer actieve manier op het gebied van de fiscaliteit tussen te komen. Het is geen eenvoudig probleem. In de praktijk is daarvan nog niet veel terecht gekomen. Aansluitend op het globaal plan hebt u voorstellen geformuleerd om bepaalde stimulansen te geven en desgevallend kortingen te overwegen. Om spaarmiddelen te verzamelen om de financiële politiek en de investeringen van de ondernemingen te ondersteunen, kunnen wij misschien tot een systeem komen waarbij inderdaad fiscale kortingen worden toegekend aan hen die via een of ander fonds daartoe de middelen ter beschikking stellen.

Ik stel vast dat in de ons omringende landen reeds dergelijke systemen zijn uitgewerkt en goed functioneren. In Frankrijk kan men tot 300.000 frank sparen waarop fiscale kortingen worden verleend die worden gebruikt om achtergestelde leningen toe te kennen aan kleine en middelgrote ondernemingen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, de suggestie van de heer De Clerck is een goede suggestie. Wij hebben dat zelf reeds trouwens voorgesteld naar aanleiding van de discussie omtrent het economisch beleid in Vlaanderen.

Wanneer wij de fiscale weg kiezen om het bedrijfsleven te ondersteunen, moeten ook de investeringen worden verminderd. Ik stel de vraag of die stelling ook door de CVP wordt bijgetreden. Wanneer men de bedrijven de keuze laat tussen enerzijds subsidies en anderzijds fiscale stimulansen, dan zullen zij het laatste kiezen. Houdt uw voorstel in dat het ene gepaard gaat met het andere?

De heer S. De Clerck : Mijnheer Denys, het is niet de bedoeling de fiscale politiek hier te bespreken. Ik wil enkel maar zeggen dat er mits een zeer eenvoudige fiscale maatregel spaarmiddelen kunnen worden verworven. Van de kortingsmiddelen die vanaf 1 januari 1994 mogen worden toegepast, kan gebruik worden gemaakt om op een voordelige basis middelen te werven bij de spaarders. Dat geld kan bijvoorbeeld op spaarrekeningen worden gezet zoals in Frankrijk. Men krijgt een beperkte interest, maar door een korting op fiscale basis bestaat er een tegemoetkoming aan degenen die zijn geld gedurende lange termijn blokkeert. Het is bijgevolg aan de spaarder dat er fiscaal voordeel wordt gegeven en niet aan de ondernemingen.

De heer A. Denys : U stelt dus voor dat degenen die hun geld in investeringsfondsen steken, fiscaal voordeel zullen kennen. Dat voorstel vind ik nog beter dan wat u daarnet naar voren hebt gebracht.

De heer S. De Clerck : Daaraan moet worden gewerkt. Er moet ook werk worden gemaakt van een Vlaams participatiefonds waarin de middelen worden verzameld. Via dit kanaal kan aan een bijkomende relance worden gewerkt.

De heer A. Denys : Bedoelt u dat de overheid een participatiefonds moet oprichten of bedoelt u dat kortingen moeten worden gegeven aan privé-investeringsfondsen?

De heer S. De Clerck : Het een en het ander kan. Wanneer de middelen in een participatiefonds worden samengebracht, kan een gezond klimaat voor investeringen door onze bedrijven worden geschapen. Ik ben niet akkoord met de grote lijnen van de studie van professor Sleuwagen die in verband met de KMO-politiek een aantal conclusies heeft geformuleerd. Ik ben er wel mee akkoord waar hij zegt dat de financiële structuur van de ondernemingen bijzonder belangrijk is voor het overleven op lange termijn. Er moet aan de financiële structuur worden gewerkt, er moeten mogelijkheden komen tot investeren, tot overdracht van onder-

De Clerck

nemingen, tot opvolginsregelingen enzovoort. De financiële markt moet gemakkelijker toegankelijk worden. Dat zijn allemaal aspecten die aan bod moeten komen in het kader van een relanceplan. Economie is een Vlaamse bevoegdheid. Buiten de mogelijkheden die door het decreet worden geboden, moeten er nog middelen ter beschikking worden gesteld om het economisch leven in Vlaanderen een grotere impuls te geven.

Mijnheer de minister-president, dit waren enkele bedenkingen omtrent de wijze waarop de uitvoeringsbesluiten vorm moeten geven aan het kaderdecreet. Wij hopen daaromtrent verder geïnformeerd te worden zodat wij kunnen zien in welke richting het gaat en er kunnen op toezien dat het niet leidt tot een arbitraire toepassing. Wij hopen dat er nog andere initiatieven zullen worden genomen om het economisch leven verder impulsen te geven zodat de negatieve cijfers niet langer aanhouden. De Nationale Bank sprak over min 40 procent investeringen in 1993. Wij hopen dat de situatie kan worden gekeerd. Wij hopen ook dat de ter beschikking gestelde budgetten tekort zullen schieten en dat er veel meer zal worden geïnvesteerd dan men verwacht. Dat zal het signaal zijn van een hernieuwd economisch leven. Mogelijk mogen wij dat in 1994 beleven. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik wil met enige schroom spreken in verband met het decreet. Het is ook met enige schroom dat onze fractie enkele accenten wil leggen in het debat omdat de fractie die de zogenaamde voortrekster is van het economische leven in Vlaanderen, namelijk de VLD-fractie, bij deze discussie afwezig blijft.

De heer A. Denys : Wij hebben niet de pretentie het economisch leven te stimuleren. Het zijn de bedrijven, die het economisch leven stimuleren.

Het is zeer gevaarlijk te zeggen dat het de overheid of een politieke partij is die in de plaats moet treden van het bedrijfsleven. Wij geloven dat ruimte geven aan de bedrijven de beste manier is om het economisch leven te doen bloeien. Het geven van fiscale ruimte, zoals collega De Clerck zojuist heeft beklemtoond, treden wij bij. Wij zeggen ter verduidelijking echter dat deze fiscale ruimte niet moet worden gegeven om meer te gaan investeren in overheidsbedrijven of in Vlaamse participatiefondsen. U vraagt als Vlaams Blok het oprichten van een nieuwe Vlaamse ankerholding. Daar zijn wij tegen. Er moeten wel fiscale maatregelen worden genomen in verband met privé-investeringsfondsen. Dat is de kern van ons economisch beleid in Vlaanderen. Minder reglementen, meer ruimte en meer stimulansen via privé-initiatieven. Wij hebben dat reeds tientallen keren gezegd. Wij zijn voor het afschaffen van de subsidies in het kader van de economische expansie. Wij willen die middelen graag gebruiken om fiscale kortingen te geven. Als u wil dat ik dat nog eens luidruchtig op de tribune zeg, dan wil ik dat doen. Ik meen echter dat ons standpunt ter zake voldoende is gekend. Ik meen niet dat het debat hier nodeloos moet worden geroken.

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Denys, ik stel vast dat u dankzij mijn opmerking toch uw uiteenzetting hebt gehouden.

Mijnheer de minister-president, het ontwerp van decreet is in feite dansen op een slappe koord. Enerzijds zijn er het sociaal-economisch bestel en de richtlijnen vanwege de federale overheid en anderzijds zijn er de Europese richtlijnen waarop wij angstvallig moeten toezien dat zij worden nageleefd. Tijdens het debat over het globaal plan hebben wij kunnen vaststellen dat er maatregelen werden getroffen die niet als vriendelijk voor het economisch klimaat kunnen worden bestempeld. Wij waarderen wel dat u bijzondere aandacht wenst voor de investeringen voor onderzoek en ontwikkeling. Onderzoek en ontwikkeling zijn voor Vlaanderen inder-

daad zeer belangrijk. Wij moeten er meer en meer vanuit gaan dat wij dit door een economische bril moeten bekijken in plaats van uit het oogpunt van het onderwijs. Ik wil hier dan ook pleiten om het wetenschapsbeleid onder te brengen in de commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid.

Vlaanderen is een regio, een natie in wording, een volk dat gericht is op de export. De export was voor ons land steeds het sterkste element van de economie. Wij moeten onze bedrijven steunen en de nodige middelen geven om die export te bevorderen. Daar botsen wij dan weer op de strenge wetgeving vanwege de federale regering. Ik wil nogmaals wijzen op bepaalde onrechtmatigheden die tot op vandaag nog altijd bestaan. Ik verwijs hier naar een studie van het VEV in verband met de transfers in de sociale zekerheid. Het VEV heeft berekend dat een arbeidsplaats in Vlaanderen, mits de transfers worden weggevoerd, tot 75.000 frank goedkoper zou zijn. Dat zijn gegevens waar men niet omheen kan. Er zijn, zoals collega mevrouw Aelvoet heeft gezegd, inderdaad enkele veranderingen op til. Ik wil echter enkele bedenkingen maken bij sommige van haar opmerkingen. Haar beklamen om duurzame arbeidsplaatsen te creëren doet mij de wenkbrauwen fronsen. Principieel kunnen wij er moeilijk vanuit gaan dat er tegenover gelijk welke steun een verbintenis moet zijn tot het scheppen van arbeidsplaatsen. Dat is in de praktijk onmogelijk. Het scheppen van arbeidsplaatsen is immers onderhevig aan economische wetmatigheden. Het investeringsklimaat is momenteel niet goed. Dat hangt niet alleen van Vlaanderen af. Dat hangt van de federale wetgeving af en van de Europese realiteit. De arbeidskost is eveneens zeer belangrijk, om nog niet te spreken van de economische conjunctuur. De opmerking als zou elke tegemoetkoming aan het bedrijfsleven moeten inhouden dat er arbeidsplaatsen moeten worden gecreëerd komt vanuit bepaalde hoeken enigszins raar over. Een gedeelte van de milieubeweging die allerlei excessieve vormen heeft aangenomen, is

Wymeersch

er verantwoordelijk voor dat heel wat KMO's het moeilijk hebben om zich aan de veranderende maatschappij aan te passen. De bedrijven zijn vaak uit de stadskernen moeten verdwijnen en zijn naar industrieterreinen moeten uitwijken. Zij hebben daarvoor zwaar moeten investeren.

Mijnheer de minister-president, wij hebben enkele bedenkingen bij het kaderdecreet dat het bedrijfsleven toch enkele elementen wil aanreiken om de economie aan te zwengelen. Ik herhaal het, het is dansen op een slappe koord omdat u niet zo veel speelruimte hebt. Wij zullen nauwgezet volgen wat er van het kaderdecreet in huis komt en of er verder initiatieven worden genomen. Ik kan u ondertussen wel mededelen dat wij het zullen goedkeuren. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer C. Lisabeth (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, door mijn aanwezigheid in de commissie van Financiën en Begroting heb ik dit debat niet volledig kunnen volgen. Wij hebben in de commissie van Economie echter reeds uitvoerig van gedachten kunnen wisselen.

In de eerste plaats kan de vraag worden gesteld waarom een dergelijke nieuwe regeling voor expansiesteun nodig is. Er is in de commissie regelmatig gesteld dat expansiesteun niet echt een doorslaggevend element is of hoeft te zijn bij investeringen, en dat is inderdaad ook zo. Aangezien de EG op dat vlak echter een heel stuk strenger is geworden, kunnen wij zonder dit instrument benadeeld zijn, wanneer dat instrument in andere landen van de EG wel aanwezig is. Het lijkt mij dan ook wenselijk dat wij over een nieuw instrument voor expansiesteun, dat hoe dan ook beperkter is dan vroeger, kunnen beschikken.

Mijnheer de minister-president, het zal erop aankomen dit kaderdecreet via uitvoeringsbesluiten en eventuele aanpassing van de richtlijnen te con-

cretiseren. U heeft de commissie hieromtrent de nodige informatie beloofd. Wij zullen hierop nauwlettend toezien. Wat is nu precies het kader ? Artikel 6, tweede punt, d, behandelt bijvoorbeeld investeringen gericht op een hoge toegevoegde waarde, kwaliteit, export buiten de EG, sterke commercialisering en marketing, opleiding en strategische managementvisie, maar daar kan zowat alles onder vallen en ook collega Deprez heeft hieromtrent in de commissie dezelfde opmerking gemaakt. Dit ontwerp van decreet noopt tot een grotere selectiviteit, wat ook een van de grote aandachtspunten van de SERV is. Dit is volgens mij echter niet zo duidelijk in het ontwerp van decreet zelf. Er zijn wel een aantal waarborgen dat die selectiviteit er komt.

In de eerste plaats daalden de jongste jaren die expansiekredieten van bijna 15 naar 5,7 miljard frank, wat zal leiden tot een veel grotere selectiviteit.

Het ontwerp van decreet bevat ook selectiviteit omdat het zich hoofdzakelijk en bijna uitsluitend richt tot de KMO's. Nochtans blijft er een zekere willekeur mogelijk, en daarom hechten wij zoveel belang aan de informatie inzake de uitvoeringsbesluiten en eventuele aanpassingen van de richtlijnen.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer Lisabeth, op dat vlak treedt u mijn eigen stelling volkomen bij : vooral dankzij de beperking van de kredieten zal er selectiviteit tot stand komen, en niet dankzij de tekst van het kaderdecreet.

U zegt dat er remmen zijn ingebouwd in de vorm van de kredieten, maar die kredieten hebben als dusdanig niets met het decreet te maken, maar met begrotingsperspectieven. Op het vlak van begroting kan men ervoor opteren om die middelen terug op te drijven – collega De Clerck vermoedt trouwens dat men nu te laag zit –, en dan valt uw element selectiviteit weg. Daarom is het zo belangrijk dat in het ontwerp van decreet

zelf veel meer selectiviteit wordt ingebouwd.

De heer C. Lisabeth : Mevrouw Aelvoet, ik ga gedeeltelijk akkoord met uw opmerking maar men stelt vast dat het beleid de kredieten stelselmatig heeft ingeperkt. Uit noodzaak is men dus meer en meer overgeschakeld op selectiviteit.

Ten tweede, heeft ook de heer Deprez in de commissie duidelijk gemaakt dat het belangrijk zal zijn om bepaalde normen in uitvoeringsbesluiten te concretiseren. De minister-president heeft toegezegd deze ter beschikking te stellen van de commissie. Er is wel een belangrijk bijkomend element van selectiviteit, meer bepaald in verband met de KMO's. Dit decreet richt zich bijna uitsluitend tot de KMO's. Voor grote ondernemingen in ontwikkelingszones zijn er andere mogelijkheden.

Inzake de clusteraanpak en mijn vraag of ook vervangingsinvesteringen in aanmerking komen voor steun heb ik in de commissie voldoende antwoorden gekregen. Ik ga er dan ook niet verder op in.

Ik wil wel nog even stilstaan bij de steun gepland voor milieu-investeringen. Het decreet bepaalt dat er tegemoetkomingen zijn gepland voor investeringen met een ecologisch doel in overeenstemming met de EG-kaderregeling voor steunmaatregelen van de lidstaten op milieugebied, in de eerste plaats voor investeringen die verder gaan dan de bestaande wettelijke normen. Het is dus duidelijk dat investeringen die alleen maar tegemoetkomen aan de wettelijke normen, niet in aanmerking komen. Punt 3.B van artikel 6 bepaalt wel dat investeringen, gericht op de aanpassing aan nieuwe, strengere wettelijke normen ook in aanmerking kunnen komen. Toch blijf ik met een vraag zitten. Het artikel bepaalt immers dat het gaat om investeringen gericht op de aanpassing aan nieuwe, strengere wettelijke normen, indien zij betrekking hebben op installaties die ten minste twee jaar voor de inwerkingtreding van de normen operationeel zijn, maar ook indien zij gerealiseerd worden door de onderne-

Lisabeth

mingen die minstens twee jaar bestaan. De ambtenaar in de commissie deelde mij mee dat deze laatste passus erin moest van de EG. Moet men niet stringenter zijn en bepalen dat alleen investeringen in aanmerking komen die verder gaan dan de huidige normen of anticiperen op toekomstige wettelijke normen? Zou dat niet voldoende zijn? Op suggestie van de Europese Gemeenschap wordt nu blijkbaar nog een mogelijkheid open gelaten zodat ondernemingen die twee jaar bestaan en zich gewoon op de wettelijke normen aliëren ook steun bekomen.

Wat de ingeschreven maxima van steun betreft, werd in de commissie een vraag gesteld over de mogelijke cumulatie met bijvoorbeeld nationale steunvormen. Een cumulatie zou zo goed als uitgesloten zijn maar wel wordt de mogelijkheid opengelaten om ook nog steun te verlenen aan bijvoorbeeld investeringen via coördinatiecentra die reeds van aanzienlijke fiscale stimuli genieten.

Mijnheer de minister-president, kunt u ten minste aan de commissie meedelen wanneer steun wordt verleend aan een investering die via een coördinatiecentrum verloopt?

Ik wil ook nog een paar vragen herhalen waarop ik in de commissie reeds een antwoord heb gekregen. Wij hechten veel belang aan de informatie die zou worden doorgespeeld aan de ondernemingsraden. Het is belangrijk dat de ondernemingsraden volledig worden ingelicht over de steun die wordt gegeven aan het bedrijf waarin zij werken. Via besluiten moet er ook een duidelijke relatie komen met het gevoerde en het te voeren preventief bedrijfsbeleid.

Mijnheer de minister-president, ten slotte heb ik nog een bemerking bij een aspect waaraan de commissie, hoewel het niet direct met dit ontwerp van decreet te maken heeft, ook ruimschoots aandacht heeft besteed. Het betreft meer bepaald het impulsgebiedenbeleid. Kunt u me zeggen – en u kunt hierop eventueel antwoorden tijdens de bespreking

van de begroting voor Economie – wat er precies zal gebeuren met de streekmanagers en de technologieagenten die gedurende een paar jaar in het impulsbeleid hebben gewerkt en waarvan het contract nu – voor sommigen toch – brusk dreigt af te lopen?

Er zijn in elk geval managers bij die prima werk hebben verricht. Daarbij denk ik bijvoorbeeld aan het impulsgebied Hageland: iedereen is het er over eens dat daar interessante programma's werden aangebracht en er goed op het beleid werd ingespeeld. Indien dit nu brusk wordt afgebroken, ziet een streekmanager zijn toekomst bedreigd. Het statuut van die mensen moet daarom duidelijk worden vastgelegd.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, in de eerste plaats dank ik de heer Paul Deprez die als verslaggever een uiterst nauwkeurig overzicht opmaakte van de kernelementen van dit ontwerp van decreet.

Het belang van dit ontwerp is onmiskenbaar, vooral ook omdat het betrekking heeft op het industrieel-economische aspect in deze tijden van economische recessie. De heer Deprez noteerde ook uitvoerig de discussiepunten die in de commissie ter sprake kwamen.

Dit ontwerp van decreet moet worden overwogen vanuit een Europees standpunt, want een aantal elementen konden op een andere manier – die dichterbij de Vlaamse economische idee aanleunt – worden benaderd. De Europese wetgeving stipuleert evenwel duidelijk in welke richting wij in dit verband moeten werken. In de commissie ben ik daar meermaals dieper op ingegaan.

Het betreft hier een grondige herziening, want de selectiviteit primeert en er wordt niet langer met lineaire maatregelen gewerkt. We zochten met dit decreet naar een manier om de beste toegevoegde waarde tot

stand te brengen en bovendien – ondanks de budgettaire beperkingen – een maximaal rendement te verwerven tussen steunverlening en effectieve gevolgen op economisch vlak.

Vervolgens mag dit ontwerp van decreet niet worden beschouwd als een conjunctureel instrument. Het moet zowel bij laag- als bij hoogconjunctuur beschikbaar en bruikbaar zijn teneinde structureel in de economie te kunnen ingrijpen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, we hadden in de commissie een zeer open en eerlijke discussie en ik stel dan ook vast dat over dit ontwerp van decreet bij de verschillende fracties een grote consensus bestaat, op een enkele uitzondering na dan.

En toch, mevrouw Aelvoet, zijn er nog twistpunten. U was tijdens de bespreking in commissie een veel genuanceerder mening toegedaan en het verbaast mij dan ook dat u nu plots met de grove borstel dit ontwerp van tafel veegt. U bestempelt het onder meer als "oer-klassiek" en "oude succesformule". Ik geloof dat wij allebei proberen ons werk behoorlijk te doen, maar ik had het even moeilijk om achter deze decreetale benadering andere intenties te zien die mij zouden toelaten dit of dat te doen. Een debat heeft pas zin als er spontaan wordt gereageerd, dus dat deed ik dan ook. U werkt hard en ordelijk aan alles, maar ik moest toch even reageren op beweringen als: "het is de typische weerspiegeling van de oude succesformule". In 1978 interpelleerde ik de heer Claes, toenmalig minister van Economische Zaken, over de expansiewetgeving van 1959 en 1970. Ik zeg u nu dat er nooit sprake is van een succesformule, maar wel van het feit dat expansiesteun hoe dan ook en eender wanneer - in 1959, 1970 en 1978 dus ook werkgelegenheid tot stand heeft gebracht.

Wij moeten nuanceren. Ik ben de eerste om toe te geven dat investeringssteun en bepaalde vormen van expansiesteun niet langer tot meer werkgelegenheid leiden.

Tot mijn verbazing vroeg de voorzit-

Van den Brande

ter van de commissie, de heer Laverge, hoe het kwam dat er op dit beleid en op dit ontwerp van decreet zo weinig kritiek is. Ik heb hem bedankt en geantwoord dat dit waarschijnlijk komt omdat het toch een goed beleid is, wat hij kon beamen.

Wij moeten proberen de rechtstreekse steun selectief te verminderen en om te buigen naar meer kredieten voor wetenschapsbeleid en voor het afwerken van de infrastructuur. Wij moeten de middelen op een verantwoorde manier besteden.

In een aantal dossiers kan niet worden vermeld hoeveel werkplaatsen er worden gecreëerd. Zonder deze tussenkomst zou het aantal arbeidsplaatsen echter verminderen en het is niet het gepaste ogenblik om dit te laten gebeuren.

Dit kaderdecreet is selectief, niet lineair en het heeft een Europees karakter. De bedoeling is, met weinig middelen tot een hoog rendement te komen.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer de voorzitter, omwille van de spontaneïteit van de reactie, heb ik enkele minuten gewacht tot de minister-president dit punt had afgerond.

Ten eerste, in de commissie hebben wij een aantal fundamentele kritieken naar voren gebracht. Dit heeft overigens geresulteerd in een aantal amendementen die wij toen reeds hebben ingediend.

Ten tweede, wanneer men iets moet voorbereiden voor een commissie en later de tijd heeft om zich voor te bereiden voor het openbare debat, worden er vaak bijkomende zaken onderzocht.

Op die manier vond ik in een document gegevens over hoe de criteriumsteun voor de ecologie nu wordt uitgekeerd en welke vragen er hierbij rijzen. Dit heeft mij in sterke mate beïnvloed zodat ik vandaag inderdaad nog een scherper oordeel heb uitgesproken dan in de commissie.

Dit heeft niets te maken met het feit dat dit een plenaire vergadering is. Wat ik zorgwekkend vind, is dat er te weinig reliëf zit in de verschillende elementen die onder ecologiesteun vallen, wat bevoordeling van bepaalde onderdelen ten overstaan van anderen met zicht brengt. Bovendien komt dit in de evaluatieverslagen van verschillende Vlaamse onderzoekers als een grote zwakte naar voren.

Het is dan ook noodzakelijk dat één en ander wordt bijgestuurd. In uitvoering van dit kaderdecreet zullen enkele besluiten en richtlijnen worden uitgewerkt.

Mijn amendementen hebben de bedoeling reliëf te brengen in de tekst. De opmerking van collega Lisabeth ging in dezelfde richting.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Uit het VLD-document met de titel Minder Subsidiëring en meer Fiscale Stimulering, waaruit ik tijdens mijn toespraken reeds verscheidene malen heb geciteerd, zult u moeten toegeven dat dit een ander beleid is. Wij vragen ons dan ook af waarom de Vlaamse regering niet probeert af te stappen van de oude formule van subsidiëring in het kader van economische expansie. Het is beter de fiscaliteit als stimulans te gebruiken.

Er is de fiscaliteit waarover wij in 1994 zelf zullen kunnen beschikken, maar ook over de fiscaliteit op het federale vlak kan met de nationale regering overleg worden gepleegd. Dit document werd dus mede ondertekend door de heer Laverge.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Ik zal antwoorden op de twee overwegingen samen.

Mevrouw Aelvoet, een plenaire vergadering is geen commissievergadering. Het is juist dat wij sommige dingen ondertussen nog eens opnieuw kunnen bekijken.

Dit is een selectief kaderdecreet. De

selectiviteit zit in de budgettaire beperkingen. U hebt gelijk dat dit een budgettair gegeven is. U zegt dat te weinig KMO's de begunstigen zijn van deze regeling. Ik moet u daarop antwoorden dat ik bij de opmaak van de nieuwe begroting voor Economie het mechanisme en de aantallen heb omgekeerd. Wij hebben het grootste deel van de expansiekredieten bestemd voor de KMO's en minder gereserveerd voor de grote ondernemingen. De basissteun in heel de regeling is gericht op de KMO's. Ik kan mij voorstellen dat u van oordeel bent dat dit nog niet genoeg is. Ik heb er in de commissie ook op gewezen dat het element duurzame ontwikkeling niet alleen als notie, maar ook als criterium in het decreet aanwezig is. Voor de grote onderneming weegt nog uitsluitend het criterium ecologie door.

Mijnheer Denys, uw wens is reeds werkelijkheid geworden. Wij hadden de aanwezigheid van de VLD in de regering en de voorstellen die u of de heer Laverge hebben geformuleerd niet nodig om op pakweg 19 maanden tijd van 15 naar 5,7 miljard frank te gaan. De heer Laverge is niet alleen een vriendelijk of principieel man, hij is ook een objectief man. Hij heeft zich bij de stemming in de commissie wellicht onthouden omdat hij zo onder de indruk was van de politiek van deze Vlaamse regering.

Ik denk dat eenieder het er ongeveer over eens was dat we moesten afstappen van de niet overmatige, maar toch teveel rechtstreekse steun.

Met betrekking tot onze fiscale mogelijkheden vanaf 1 januari 1994, waarover de heer De Clerck het heeft gehad, wens ik nog een bedenking te formuleren. U weet dat ik in het kader van de tewerkstellings- en werkgelegenheidsconferentie voorstellen heb geformuleerd voor een korting vanaf 1 januari 1994 voor degenen die overschakelen van voltijdse naar deeltijdse tewerkstellingsplaatsen. Die korting zal in de eerste tijd misschien in de vorm van een premie kunnen worden verleend.

De heer A. Denys : Mijnheer de minister-president, volgens de financie-

Denys

ringwet kan men vanaf 1 januari 1994 een aantal kortingen geven. Dit moet gebeuren op initiatief van de Vlaamse regering.

Minister-president L. Van den Brande : Men kan ook de belastingen verhogen, maar u weet dat de Vlaamse regering duidelijk gezegd heeft dat daarvan geen sprake is. Wij houden ons aan ons woord.

De heer A. Denys : De heer De Clerck gaat verder in de richting van de VLD. Hij zegt dat de Vlaamse regering gebruik moet maken van de mogelijkheid die door de financieringswet wordt geboden. Zij moet hiermee naar het overleg gaan om te voorkomen dat deze maatregelen schendingen zouden betekenen van de Economische en Monetaire Unie. Het is belangrijk om weten of de Vlaamse regering een dergelijk initiatief zal nemen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, sedert een paar weken voeren wij gesprekken om na te gaan of we geen fiscale korting zouden kunnen toestaan. Het probleem van de werkgelegenheid maakt het ons wat moeilijk, maar ik sluit niet uit dat we voor een aantal punten die weg zullen volgen.

Mevrouw Aelvoet, op uw vraag of artikel 6 selectief genoeg is, kan ik enkel bevestigen dat we naar aanleiding van de uitvoeringsbesluiten de nodige informatie zullen bezorgen.

Mijnheer De Clerck, ik apprecieer uw waardering voor wat voorligt. U hebt terecht beklemtoond dat we nieuwe dingen moeten stimuleren. U vindt dat er in dit decreet een nieuwe geest terug te vinden is. Mevrouw Aelvoet is het daar niet helemaal mee eens. De heer Wymeersch heeft aangedrongen op de ontwikkeling van strategische produkten. Ik voeg eraan toe dat produktontwikkeling heel belangrijk is. Kwaliteit is hierbij vanzelfsprekend.

Er werd terecht op gewezen dat we meer en meer omsingeld worden door "voorkeuzones" die een Europese steun genieten. De Europese

Commissie maakt weldra haar beslissingen omtrent het doelstellingenbeleid bekend. Ik heb op het belang van prioritaire zones in de buurt gewezen. Ook een adequate expansiewetgeving is ter zake belangrijk.

Zoals in de beleidsbrief en in de commissie aangekondigd, denken wij bij voorbeeld inzake successierechten maatregelen te nemen voor de KMO's die de investeringen bevorderen.

Wat het verzamelen van financiële middelen betreft, was ik voorstander van een publiek debat om de eenvoudige reden dat ik vind dat er moet worden nagegaan of er niet meer privé-kapitaal moet worden gemobiliseerd voor risico-beleggingen. Zoals ik onlangs in een vrije tribune in een krant stelde, heb ik soms de indruk dat bepaalde economen in Biosfeer III leven en niet weten wat de Vlaamse regering en het Vlaamse parlement beslissen.

Mijnheer De Clerck, wij zijn dus bezig met het uitwerken van stimuli.

Mijnheer Wymeersch, ik dank u voor uw steun aan dit ontwerp dan inderdaad selectief is en op verschillende domeinen van toepassing is. Dat we met onderzoek en ontwikkeling begaan zijn, blijkt uit de beslissingen die we hebben genomen en de middelen die we ter beschikking stellen. De middelen voor onderzoek en ontwikkeling worden met 25 percent verhoogd. U had vragen bij de keuze van een kaderdecreet. U moet weten dat wij soepel moeten kunnen optreden, maar anderzijds ook ordentelijk om ons te kunnen inschrijven in de Europese doelstellingen.

U heeft uw bezorgdheid geuit over de koppeling van de steun aan de gerealiseerde tewerkstelling. Het ontwerp van decreet geeft op een evenwichtige wijze het kader aan in hetwelke kan worden ingespeeld op de behoeften van het bedrijfsleven. Automatismen zijn echter niet meer aan de orde. Toch kan ik met zekerheid zeggen dat voor een aantal nieuwe investeringen, ondanks de ongunstige economische toestand, geen beslissingen zouden zijn gevallen indien

men niet over dit instrument zou beschikken. Bovendien hebben de belangrijkste door mij behandelde dossiers te maken met het uitschakelen van de slechte effecten van de produktie op het milieu.

Mevrouw Aelvoet, u zegt dat de procesgerichte investeringen milieugericht moeten zijn. Een groot gedeelte van de ondernemingswereld is zich hiervan bewust. Er moet weliswaar nog veel gebeuren, maar de dossiers tonen aan dat de middelen van de gemeenschap in een belangrijke mate worden aangewend voor een heroïëntering van de investeringen.

Mijnheer Lisabeth, zodra de besluiten zijn genomen, zal de informatie aan de commissie worden verstrekt. U dringt aan op selectiviteit. De verschillende punten zoals cluster-aanpak, vervangende investeringen, belang van de informatie in de ondernemingsraad en koppeling aan het preventief bedrijfsbeleid moeten inderdaad meer aandacht krijgen. De steun voor milieu-investeringen is gekoppeld aan het overstijgen van de norm en de tussenkomst heeft betrekking op de toegevoegde waarde in de milieu-investering, wat tot nu toe niet het geval was.

Ten slotte vraagt u zich af of er nog kan worden gecumuleerd met federale steunregimes. Tot nu toe was het niet mogelijk om tegelijkertijd steun te ontvangen binnen het kader van de coördinatiecentra en van de expansiewetgeving. Wij hebben thans de mogelijkheid gecreëerd om van verschillende steunregimes te genieten – zonder het echter als een automatisme te kunnen beschouwen –, zoniet zouden wij een aantal potentiële investeerders afschrikken. Deze mogelijkheid wordt geboden omwille van het feit dat coördinatiecentra niet meer van het voordeel van de fictieve roerende voorheffing kunnen genieten.

Wat de managers in het impulsgebied betreft, wijs ik erop dat, een aantal van hen gedetacheerde ambtenaren waren en er dus geen problemen rijzen bij het beëindigen van hun opdracht. Een aantal anderen hebben een opzegging gekregen in het kader

Van den Brande

van de rechtsgeldige bepalingen. Ik ben ervan overtuigd dat deze managers in de toekomst op een nuttige manier kunnen worden ingeschakeld aangezien zij door hun ervaring waardevol zijn voor de arbeidsmarkt.

Dit ontwerp van decreet biedt een nieuw, modern en selectief instrument dat niet is gebonden aan de conjunctuur. Het is een instrument dat in goede en in slechte tijden een hefboom is voor economische versteviging met een maximale verhoging van de tewerkstelling. (**Applaus**)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, ik wil even repliceren op het pleidooi voor meer selectiviteit vanwege de collega's van SP en Agalev.

In de praktijk stelt men vast dat selectiviteit vaak aanleiding geeft tot onduidelijkheid. Er worden steeds meer voorwaarden, normen en eisen vastgelegd, wat tot gevolg heeft dat de beste lobbyisten hier het meeste voordeel bij halen. Een uniforme regeling daarentegen is duidelijk voor iedereen.

Wij zijn tegen deze expansiewetgeving, onder meer omdat zij leidt tot een zuivere lokettenpolitiek waarbij de term selectiviteit wordt misbruikt.

Minister-president L. Van den Brande : U heeft zich bij de stemming in de commissie nochtans onthouden.

De heer A. Denys : Wij zullen in de plenaire vergadering tegen stemmen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, de VLD-fractie zal nu tegenstemmen. De heer Laverge heeft zich onthouden. Wij hebben daar begrip voor, een onthouding van een oppositie-fractie betekent immers dat ze inhoudelijk akkoord gaat. Maar nu zegt u dat uw fractie zal tegenstemmen. Het gaat over dezelfde tekst als in de commissie.

De houding van mevrouw Aelvoet is in dat verband consequenter.

De heer A. Denys : Mijnheer de minister-president, u weet heel goed dat de heer Laverge in de hoedanigheid van voorzitter van de commissie Economie vindt dat hij zich zo neutraal mogelijk moet gedragen en de leden zo weinig mogelijk mag beïnvloeden. Daarom heeft hij zich onthouden. Wij spelen hier evenwel onze rol en zijn fundamenteel tegen het ontwerp, om de redenen die wij hebben medegedeeld.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

- **Aangenomen.**

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet dient te worden verstaan onder :

1° onderneming : natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, de handelsvennootschappen, de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, de Europese economische samenwerkingsverbanden en de economische samenwerkingsverbanden die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest of zich ertoe

verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen ;

2° kleine ondernemingen : ondernemingen als bepaald in 1° die aan de volgende criteria voldoen :

- niet meer dan vijftig werknemers in dienst hebben ;

- een jaaromzet hebben van ten hoogste 5 miljoen ECU of een maximaal balanstotaal van 2 miljoen ECU ;

- hoogstens één vierde van het kapitaal is in het bezit van één of meer grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen, participatiemaatschappijen, of, als geen controle wordt uitgeoefend, institutionele beleggers ;

3° middelgrote ondernemingen : ondernemingen als bepaald in 1° die niet als kleine ondernemingen kunnen worden beschouwd en die aan de volgende criteria voldoen :

- niet meer dan **250** werknemers in dienst hebben ;

- een jaaromzet hebben van ten hoogste 20 miljoen ECU of een maximum balanstotaal van 10 miljoen ECU ;

hoogstens één vierde van het kapitaal is in het bezit van één of meer grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen, participatiemaatschappijen, of, als geen controle wordt uitgeoefend, institutionele beleggers ;

4° grote ondernemingen : ondernemingen als bepaald in 1° die krachtens dit decreet niet als kleine of middelgrote ondernemingen kunnen worden beschouwd ;

5° tegemoetkoming : steun die krachtens dit decreet aan een onderneming kan worden toegekend in de vorm van een investeringspremie, een terugbetaalbaar renteloos voorschot, een participatie voor rekening van het Vlaamse Gewest, een achtergestelde lening, een samenwerkingsconvenant, een zekerheidstelling, een fiscaal voordeel of in een andere vorm ;

6° investering : elke bedrijfsinveste-

Voorzitter

ring in het Vlaamse Gewest in materiële of immateriële activa en uitgaven met betrekking tot deze investeringen zoals advisering, scholing, verspreiding van kennis en onderzoek en Ontwikkeling.

– **Aangenomen.**

Artikel 3

Binnen de perken van de EG-regelgeving bepaalt de Vlaamse regering respectievelijk voor de kleine, de middelgrote en de grote ondernemingen de sectoren en de subsectoren die niet in aanmerking komen voor één of meer tegemoetkomingen waarin dit decreet voorziet.

– **Aangenomen.**

Artikel 4

De cumulatie van de in artikel 2, 5°, vermelde steunvormen kan niet hoger zijn dan de maximumbedragen bepaald in artikel 16.

– **Aangenomen.**

Artikel 5

De Vlaamse regering zal de tegemoetkomingen genoemd in dit decreet dusdanig beperken dat de cumulatie met overheidssteun die op grond van andere niet-EG-regelgevingen wordt toegekend de maxima, bepaald in artikel 16, niet overschrijden.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Tegemoetkomingen

Artikel 6

Om de economische expansie van kleine, middelgrote en grote ondernemingen selectief te ondersteunen, kunnen tegemoetkomingen worden verleend voor de realisatie van de onderstaande verrichtingen in het

Vlaamse Gewest. Die tegemoetkomingen worden voor de volgende investeringen, op grond van hun economisch nut, onder de voorwaarden en volgens de regelingen van de Vlaamse regering, uitgekeerd binnen de voorziene begrotingskredieten :

1° a) investeringen die bijdragen tot de oprichting, de uitbreiding, de modernisering en de reconversie van de bovengenoemde ondernemingen ;

b) investeringen, gericht op de sanering en de bestemming voor bedrijfsdoeleinden van vervallen terreinen of gebouwen ;

c) investeringen waardoor nieuwe duurzame arbeidsplaatsen tot stand komen, onverminderd de bepalingen van artikel 10 ;

2° investeringen van strategisch belang, gericht op de versteviging van het economisch weefsel van Vlaanderen, in het bijzonder :

a) investeringen gericht op de creatie van nieuwe of sterk verbeterde producten, produktiemethoden of -procédés, met het oog op de versteviging van de technologische basis ;

b) investeringen die bijdragen tot de oprichting van eerste vestigingen of tot de creatie van nieuwe of de uitbreiding van bestaande toeleveringsactiviteiten in het Vlaamse Gewest ;

c) investeringen uitgevoerd in researchzones en investeringen in onderzoek en ontwikkeling ;

d) investeringen gericht op een toegevoegde waarde, export buiten de EG, kwaliteitsgerichtheid, sterkere commercialisering en marketing, vorming en strategische managementsvisie ;

3° investeringen met een ecologisch doel in overeenstemming met de EG-kaderregeling voor steunmaatregelen van de Lidstaten op milieugebied, in het bijzonder :

a) investeringen, gericht op een vermindering van de belasting van het milieu, en die verder gaan dan de bestaande wettelijke normen ;

b) investeringen, gericht op de aanpassing aan nieuwe, strengere wettelijke normen ;

– indien zij betrekking hebben op installaties die ten minste twee jaar voor de inwerkingtreding van de normen operationeel zijn ;

– of indien zij gerealiseerd worden door ondernemingen die minstens twee jaar bestaan ;

c) buitengewone investeringen, gericht op een rationeel gebruik van energie, op de verbetering van industriële processen uit energetisch oogpunt of het gebruik van recuperabele en alternatieve energiebronnen ;

d) buitengewone investeringen, gericht op een aanzienlijke besparing of recycling van grondstoffen waarbij een positieve ecologische weerslag aanwijsbaar is ;

e) buitengewone investeringen met een ecologische draagwijdte, gericht op een verhoging van de kwaliteit of de duurzaamheid van de geproduceerde goederen ;

f) buitengewone investeringen, gericht op een verhoging van de brandveiligheid, de veiligheid van de geproduceerde goederen en de veiligheid van de arbeidsomstandigheden tijdens het productieproces ;

4° investeringen en uitgaven inzake adviesverlening, opleiding, scholing en verspreiding van kennis.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Aelvoet, dat luidt :

Artikel 6

A. De eerste acht regels vervangen door wat volgt :

„Om de economische expansie van kleine, middelgrote en grote ondernemingen selectief te ondersteunen, kunnen tegemoetkomingen worden verleend voor de realisatie van de onderstaande verrichtingen in het Vlaamse Gewest, **inzover** deze bijdragen tot een duurzame ontwikkeling en tot de schepping of tenminste tot behoud van duurzame arbeidsplaatsen. Deze tegemoetkomingen worden slechts toegekend indien ze op een doorslaggevende wijze de verwezenlijking van deze beide doelstellingen mogelijk maken. Die tegemoetkomingen worden voor de volgende investeringen uitgevoerd bin-

Voorzitter

nen de voorziene begrotingskredieten :”.

B. In 1° littera c) weglaten.

C. In 2°, b) op de derde en de vierde regel de woorden „of de uitbreiding van bestaande” weglaten.

D. In 3° littera b) weglaten.

E. 3° c) en d) omvormen tot één type investering die voor betoelaging in aanmerking komt ; de littera d) schrappen en vervangen door het woordje „en”.

F. In 3° littera f) weglaten.

Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn amendementen voldoende toegelicht in mijn betoog. Mijn amendementen hebben allen een grotere selectiviteit tot doel.

De voorzitter : De stemming over de amendementen en over artikel 6 worden aangehouden.

Artikel 7

Onverminderd de bepalingen van artikel 8, kan het totale bedrag van de aan een onderneming toegekende tegemoetkomingen voor een bepaalde verrichting, de maximale steunequivalenten, bepaald in artikel 16, niet overschrijden.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

Indien de in artikel 6 genoemde verrichtingen worden gerealiseerd door ondernemingen waarvan de economische activiteit ernstig verstoord is door een natuurramp, erkend door de Vlaamse regering, of door overmacht, kan het bedrag van de tegemoetkomingen worden verhoogd, onverminderd de maxima die door de nationale overheid voor hulp aan on-

dernemingen zijn bepaald. Deze verhoging wordt vooraf aangemeld bij de EG-Commissie.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

De tegemoetkomingen voor de realisatie van de in artikel 6 genoemde verrichtingen kunnen worden toegekend in de vorm van een investeringspremie of subsidie, een terugbetaalbaar renteloos voorschot, een participatie voor rekening van het Vlaamse Gewest, een achtergestelde lening, een zekerheidstelling, een fiscaal voordeel of een samenwerkingsconvenant ; de tegemoetkoming kan ook bestaan uit een combinatie van de bovengenoemde tegemoetkomingen.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

Het voordeel van de tegemoetkomingen voor grote ondernemingen voor de realisatie van de in artikel 6 en 11 genoemde verrichtingen, met uitzondering van de verrichtingen bepaald in artikel 6, 3°, kan enkel worden toegekend in regionale ontwikkelingszones krachtens de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie.

— **Aangenomen.**

H O O F D S T U K I I I

Fiscale voordelen

Artikel 11

§ 1. Kleine, middelgrote en grote ondernemingen die in aanmerking komen voor een tegemoetkoming voor een in artikel 6 genoemde investering in onroerende goederen, worden vrijgesteld van de onroerende voorheffing op deze goederen voor een periode van maximum 5 jaar, onder de voorwaarden vastgesteld door de Vlaamse regering en onverminderd de bepalingen van artikel 10.

§ 2. Deze vrijstelling geldt zowel voor

de gebouwen en de gronden die daarmee een geheel vormen, als voor het materieel en de uitrusting, onroerend uit hun aard of door hun bestemming, ingeschreven in de kadastrale legger. De vrijstelling kan worden beperkt tot de goederen waarin werkelijk geïnvesteerd is.

§ 3. Dit artikel is ook van toepassing op de kleine, middelgrote en grote ondernemingen voor investeringen waarvoor geen tegemoetkoming ontvangen werd, onverminderd de bepalingen van artikel 10.

Bij artikel 11 werd een amendement ingediend van mevrouw Aelvoet .

Artikel 11

Paragraaf 3 weglaten.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer de voorzitter, ik trek dit amendement in.

H O O F D S T U K I V

Andere tegemoetkomingen

Artikel 12

Door de Vlaamse regering kunnen specifieke tussenkomsten worden verleend aan kleine, middelgrote en grote ondernemingen die deelnemen aan de voorbereiding en de uitvoering van een Europees industrieel of wetenschappelijk programma of projecten van gemeenschappelijk Europees belang, op basis van een protocol van akkoord, gesloten tussen de nationale en gewestelijke overheden en die vooraf door de Commissie der Europese Gemeenschap, overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder b van het EEG-verdrag , zijn goedgekeurd.

De voorwaarden en regelen van de bedoelde tussenkomsten worden bepaald door de Vlaamse regering.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

HOOFDSTUK V

Zekerheidstellingen

AFDELING 1

Gewestwaarborg

Artikel 13

§ 1. Voor de gehele of gedeeltelijke terugbetaling in hoofdsom en interesten van leningen die door kleine, middelgrote en grote ondernemingen zijn aangegaan bij erkende kredietinstellingen of financiële instellingen om de verrichtingen bedoeld in artikel 6 te realiseren, kan de Vlaamse regering gewestwaarborg toekennen binnen de door de EG-Commissie vastgestelde voorwaarden, onverminderd de bepalingen van artikel 10. Kleine ondernemingen kunnen enkel beroep doen op de gewestwaarborg indien zij niet in aanmerking komen bij het Vlaamse Waarborgfonds, zoals geregeld in artikel 15.

§ 2. De gewestwaarborg bedraagt hoogstens 90 % van het bedrag dat nog moet worden betaald nadat de voor de kredietverstrekker vastgestelde waarborgen gerealiseerd zijn.

§ 3. De omloop van de verbintenissen in het kader van de in § 1 bedoelde gewestwaarborg mag niet meer dan 375 Miljoen ECU bedragen. Dit maximumbedrag kan door de Vlaamse regering worden verhoogd met vijf schijven van 50 miljoen ECU elk.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

Het Vlaamse Waarborgfonds

Artikel 14

§ 1. Op voorwaarde dat de instelling waarmee de bestuursovereenkomst inzake het bestuur van het Vlaamse Waarborgfonds diegene is, genoemd in de artikelen 12 tot en met 27 van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering, blijven deze

artikelen, met uitzondering van artikel 17, van toepassing op de kleine ondernemingen. Het Waarborgfonds wordt het Vlaamse Waarborgfonds genoemd.

§ 2. Het Vlaamse Waarborgfonds wordt bestuurd door een comité, samengesteld uit twaalf stemgerechtigde leden die door de Vlaamse regering worden benoemd :

1° vier leden op voordracht van de Vlaamse regering, van wie minstens één lid behoort tot de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen ;

2° vier leden op voordracht van de interprofessionele en professionele organisaties die de KMO en de middenstand vertegenwoordigen ;

3° vier leden op voordracht van de erkende kredietinstellingen of financiële instellingen, van wie twee leden op voordracht van de instelling waarmee de bestuursovereenkomst inzake het bestuur van het Vlaamse waarborgfonds gesloten wordt.

§ 3. De voorzitter van het comité wordt door de Vlaamse regering benoemd uit de leden bedoeld in § 2, 1°.

§ 4. De plaatsvervangers van de leden worden onder dezelfde voorwaarden en volgens dezelfde bepalingen door de Vlaamse regering benoemd. De leden van het comité worden benoemd voor een periode van 5 jaar.

§ 5. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend .

§ 6. De in § 2, 3°, bedoelde bestuursovereenkomst door de Vlaamse regering gesloten en het reeds bestaande algemeen reglement bedoeld in artikel 22 van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering regelen onder meer de wijze van bestuur, de te voeren boekhouding en de vergoeding van de bestuurs- en werkingskosten vanaf het ogenblik dat het Vlaamse waarborgfonds feitelijk operationeel is.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VI

Maxima

Artikel 15

§ 1. Het totaal van de in artikelen 8, 11, 14, 15 en 18 opgesomde tegemoetkomingen en de tegemoetkomingen in artikel 9, ongeacht de vorm, mogen de volgende maxima, bepaald door de EG-Commissie, niet overschrijden :

1° voor de investeringen, genoemd in artikel 6, 1° en 2° gelden voor de kleine en middelgrote ondernemingen de volgende maxima :

a) voor kleine en middelgrote ondernemingen, niet gelegen in een ontwikkelingszone, respectievelijk 15 % bruto en 7,5 % bruto van de investeringskosten ;

b) voor de ondernemingen in een ontwikkelingszone, een verhoging van 10 procentpunten bruto boven het tarief van de regionale steun, goedgekeurd bij beschikking 82/740/EEG van de Commissie van 22 juli 1982 inzake de vaststelling van de ontwikkelingszones krachtens artikel 11 van de wet van 30 december 1970 ;

Deze vermeerdering, in een regio 92, lid 3, c, zal in geen geval leiden tot het overschrijden van het absolute maximale plafond van 30 procent netto van de investering ;

2° voor de investeringen, genoemd in artikel 6, 4°, geldt voor de kleine en middelgrote ondernemingen het volgende maximum : **50 %** bruto van de investeringskosten ;

3° voor de investeringen, genoemd in artikel 6, 1°, 2° en 4°, kunnen grote ondernemingen overeenkomstig artikel 10 regionale steun ontvangen, toegelaten door beschikking 82/740/EEG van de Commissie ;

4° voor de investeringen, genoemd in artikel 6, 3°, geldt het volgende maximum : 20 % bruto van dat gedeelte van de investeringskosten dat specifiek betrekking heeft op de doelstellingen van dat artikel.

§ 2. De maximale steunequivalenten in § 1 worden door de Vlaamse rege-

Voorzitter

ring steeds aangepast overeenkomstig de desbetreffende EG-regelgeving. De Vlaamse regering kan binnen dit kader eigen maximumbedragen bepalen.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK VII

Teruggaven

Artikel 16

§ 1. De Vlaamse regering stelt de bepalingen vast voor de gevallen waarin de begunstigden van de tegemoetkomingen uit dit decreet, het voordeel ervan geheel of gedeeltelijk verliezen of moeten terugbetalen.

§ 2. Er wordt niet tot terugvordering overgegaan in geval van overmacht.

— Aangenomen.

Mevrouw Aelvoet stelt voor een nieuw artikel 16 bis in te voegen.

Artikel 16bis (nieuw)

Een nieuw artikel 16bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel 16bis

De hoogte van de tegemoetkomingen dient berekend te worden in functie van de verwachte meertewerkstelling ; hierbij dient rekening gehouden te worden zowel met de absolute als met de relatieve groei van de tewerkstelling.“.

De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

HOOFDSTUK VIII

Bijzondere bepaling voor de ontwikkelingszones

Artikel 17

§ 1. De Vlaamse regering kan, onverminderd de bepalingen van artikel 6, afwijken van de beperkingen op de

tegemoetkomingen zoals bepaald in Hoofdstuk II, voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen die zijn gevestigd of zich vestigen in een ontwikkelingszone, overeenkomstig de beschikkingen van de EG-Commissie.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van artikel 8, mag het totale bedrag van de tegemoetkomingen die voor éénzelfde verrichting aan een onderneming als bedoeld in § 1 zijn toegekend, de maximale steunequivalenten van artikel 16 niet overschrijden.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK IX

Slotbepalingen

Artikel 18

§ 1. De wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën, gewijzigd bij de wetten van 14 februari 1961, 20 november 1962, 30 juli 1963, de koninklijke besluiten nr. 22 van 23 mei 1967 en nr. 87 van 11 november 1967 en de wet van 7 augustus 1980, wordt, wat het Vlaamse Gewest betreft, opgeheven, onverminderd het bepaalde in § 4, lid 1.

De bepalingen van lid 1 doen geen afbreuk aan de maxima voor tegemoetkomingen vastgesteld krachtens de wet van 17 juli 1959, dit ten gevolge van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988.

§ 2. Onverminderd de door de EG vastgestelde maximabedragen blijven de besluiten die ter uitvoering van de wet van 17 juli 1959 zijn vastgesteld, krachtens dit decreet van kracht tot ze door de Vlaamse regering opgeheven of vervangen zijn.

§ 3. Artikel 2 van het decreet van 16 juni 1981 tot vaststelling van de grens der verbintenissen van de waarborg van het Vlaamse Gewest bij toepassing van de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen tot bevordering van de economische expansie en de oprichting van

nieuwe industrieën en de wet van 30 december 1970 op de economische expansie, wordt opgeheven.

§ 4. De wet van 17 juli 1959 en haar uitvoeringsbesluiten blijven van toepassing op de steunverlening waarover voor 1 augustus 1991 beslist is.

Op de aanvragen die vanaf 1 augustus 1991 zijn ingediend en waarover voor de publicatie van dit decreet is beslist, zijn alleen de voorzieningen van de „minimisregeling”, de „steun geringe betekenis” en de specifieke kaderregelingen van de EG-Commissie van toepassing.

De aanvragen om steunverlening waarover op de dag van publicatie van dit decreet nog niet is beslist, worden afgehandeld met toepassing van de bepalingen van dit decreet.

§ 5. Het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot de begeleiding van de begroting 1991 wordt als volgt gewijzigd :

1° in artikel 1 worden de termen „het Fonds voor economische expansie en regionale reconversie — Grote ondernemingen” en „grote ondernemingen” vervangen door respectievelijk „het Fonds voor de economische expansie en regionale reconversie — middelgrote en grote ondernemingen” en „middelgrote en grote ondernemingen” ;

2° artikel 1, § 4, b), wordt gewijzigd als volgt : „de teruggaven bedoeld in artikel 9 van de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën, artikel 38 van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie en artikel 17 van het decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest” ;

3° in artikel 2 worden de termen „Fonds voor de economische expansie en regionale reconversie — KMO” en „KMO” vervangen door respectievelijk „Fonds voor de economische expansie en regionale reconversie — kleine ondernemingen” en „kleine ondernemingen”.

§ 6. De wet van 4 augustus 1978 tot

Voorzitter

economische heroriëntering en haar uitvoeringsbepalingen blijven van toepassing voor zover ze betrekking hebben op kleine ondernemingen, zoals gedefinieerd in artikel 2, 2° van dit decreet, met uitzondering van artikel 5, § 1, eerste lid, en de artikelen 17 en 28 van voornoemde wet.

— Aangenomen.

Artikel 19

De Vlaamse regering dient ieder jaar een uitgebreid verslag in bij de Vlaamse Raad en de SERV betreffende de toepassing van dit decreet.

— Aangenomen.

Artikel 20

Onverminderd het bepaalde in artikel 19, § 4, heeft dit decreet uitwerking met ingang van 1 augustus 1991. De bepalingen van artikel 15 en artikel 19, § 5, treden in werking de dag waarop dit decreet in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Aelvoet dat luidt als volgt :

Artikel 20

Een nieuw tweede lid toevoegen , dat luidt als volgt :

„De uitvoeringsbesluiten en richtlijnen in toepassing van dit decreet worden voor hun publicatie volledig voorgelegd aan de Vlaamse Raad.“.

De stemming over dit amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

INTERPELLATIE (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, iets meer dan twee maanden geleden had ik het genoegen de minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden te interpellieren over de taaltoestanden in de OCMW-ziekenhuizen. Ik heb toen een met reden omklede motie ingediend die werd goedgekeurd. Daarin vroeg ik dat de Vlaamse regering een belangenconflict zou inroepen in verband met de taalpolitiek die wordt gevoerd in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Wij zijn van oordeel dat zeker wat de gemeenschapsmateries betreft de Vlaamse Gemeenschap verantwoordelijk blijft voor de Brusselse Vlamingen.

Mijnheer de minister, ik wil mijn vraag herhalen bij deze interpellatie in verband met de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's. De OCMW's van de Brusselse negentien gemeenten nemen met de taalwetgeving een loopje. De taalwetgeving is nochtans een van de fundamenteen waarop ons land is gebouwd. Zij werd tot de openbare orde verklaard. Iedere beslissing die tegen de taalwetgeving indruist, is op zich dus nietig. Het beste voorbeeld is dat in gerechtelijke kringen altijd wordt verwezen naar de taalwetgeving. Hetzelfde geldt wat de toepassing ervan betreft op administratief vlak. Niet alleen de OCMW's maar ook de gemeentebesturen van de Brusselse gemeenten lappen de taalwetgeving aan hun laars.

Ik stel vast dat dit aanleiding geeft

tot allerlei beschouwingen over de manier waarop men in Brussel de Vlamingen behandelt, niet alleen in Flamingantenkringen maar ook in wetenschappelijke tijdschriften, onder meer in het Tijdschrift voor Gemeenterecht. Daarin wordt de aandacht gevestigd op de bestaande situatie. De taalwetgeving moet voor iedereen gelden, ook voor de Brusselse beleidsverantwoordelijken. Het blijkt dat de Brusselse OCMW's en de gemeentebesturen sedert 1 januari 1989, 664 schorsingsbesluiten van de vice-gouverneur hebben ontvangen in verband met benoemingen die zijn gedaan ondanks het niet conform zijn van het examen voor de kennis van de tweede taal aan de taalwetgeving. Men laat de termijn tot beroep eenvoudigweg voorbijgaan zodat de betrokkenen in strijd met de openbare orde in België, onwettig hun job uitoefenen. Dat heeft voor de Brusselse Vlamingen in de toekomst zeer ernstige gevolgen. Ambtenaren moeten in Brussel immers per definitie tweetalig zijn. Zij zullen in de toekomst opschuiven bij de bevorderingen. Vanaf een bepaald niveau is de taalverhouding 50 N./50 F. Er zal dus een discrepantie groeien. Ook de gelijke verdeling van 50 percent van de openbare ambten in Brussel voor elke taalgroep zal in het gedrang komen. Van de 664 benoemingen sinds 1 januari 1964 zijn er 7 percent Nederlandstaligen die niet in het taalexamen Frans zijn geslaagd.

Ik denk echter dat het principe belangrijker is omdat het gaat over de mensen die moeten worden bediend.

Mijnheer de minister, er wordt gezegd dat er niets meer kan worden gedaan tegen deze onwettige benoemingen. De termijnen van verhaal zouden verstreken zijn. Ofwel hebben wat de benoemingen voor het OCMW betreft, de twee bevoegde Brusselse ministers de heren Gryp en Gosvingewacht om de schorsingsbesluiten van de gouverneur al dan niet te bekrachtigen, ofwel heeft, wat de gemeenteraadsbeslissingen betreft, de minister-president Picqué zijn verantwoordelijkheid niet genomen. Mij stoort dit zo erg vooral omwille van het feit dat ik er als jurist niet bij kon

Van Vaerenbergh

dat de openbare orde zo kon worden verkracht. Vandaar dat ik, naar aanleiding van deze interpellatie en nadat ik uw antwoord zal hebben gehoord, een met redenen omklede motie zal indienen. Immers, ik ben van mening dat het met die benoemingen nog niet gedaan is en dat ze nog kunnen worden verbroken. De termijn om naar de Raad van State te gaan, met name 60 dagen, is verstreken. Wij hebben echter nog altijd de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, die op basis van artikel 58 van het koninklijk besluit van 18 juli 1966, vijf jaar de tijd heeft om bij de Raad van State verhaal aan te tekenen tegen iedere administratieve beslissing die in strijd is met de taalwetgeving. Dat betekent dat wanneer de Vlaamse regering op dit ogenblik aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht zou vragen om in deze zaak op te treden, zij nog de tijd zou hebben om alle 664 onwettige benoemingen, en waarvan men zegt dat zij bij de Raad van State niet meer kunnen worden aangevochten, te vernietigen.

De Vlaamse regering moet dit vragen om het belang te onderstrepen dat wij hechten aan de taalwetgeving in Brussel en aan de Vlamingen die in Brussel wonen en de Vlamingen die naar Brussel komen en een beroep doen op de OCMW's en de gemeentebesturen.

Ik vind dat dit zo belangrijk is dat we van dit rechtvaardigingsmiddel een gebruik moeten maken. Ik denk dat dit zeer belangrijk is. Het gaat niet over die 600 mensen, maar vooral over die honderdduizenden Vlamingen in Brussel die het recht hebben om in hun eigen taal te worden te woord gestaan. Zij moeten op dezelfde manier hun rechten bekomen zoals dat het geval zou zijn voor Fransstaligen wanneer zij door een Nederlandstalige zouden worden bediend.

Mijnheer de minister, ik had uw standpunt inzake deze benoemingen gevraagd. Ik reik u het middel aan om tegen deze benoemingen verhaal aan te tekenen met name via de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Zij heeft vijf jaar tijd om dit te doen.

Het heeft mij destijds verwonderd dat die termijn van vijf jaar werd ingevoerd. Immers, wat van openbare orde is kan volgens mij niet verjaren. Ik begrijp natuurlijk dat het niet zou opgaan verhaal aan te tekenen tegen een benoeming, die in strijd is met de wet, na 30 jaar dienst in de administratie, dus wanneer die persoon met pensioen zou gaan. Ik meen echter dat deze zaak voldoende rechtvaardigheid heeft gekregen, niet alleen in het Tijdschrift voor Gemeentericht en in andere publikaties – onder meer de dagbladen – om daaraan paal en perk te stellen. Ook de Brusselse gezagsdragers moeten weten dat wij aandacht blijven hebben voor Brussel, de Brusselse Vlamingen en de Brusselse instellingen. Wij hebben de mogelijkheid om dat te doen. Ik hoop dat u, in naam van de Vlaamse regering, een positief antwoord zult kunnen geven op de met redenen omklede motie die ik zal indienen.

De voorzitter : De heer Van Hautem heeft het woord.

De heer J. Van Hautem (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is in een korte periode de tweede keer dat de heer Van Vaerenbergh over de niet-naleving van de taalwetgeving in de Vlaamse Raad interpelleert. Dit feit op zich valt te appreciëren. Een vorige keer ging het onder meer over de OCMW-ziekenhuizen ; deze keer gaat het om de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's, benoemingen die eigenlijk door de adjunct-gouverneur van de provincie Brabant zijn vernietigd en waaraan het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie geen gevolg geeft. Op dit ogenblik staan wij met lege handen ; dat is de realiteit. Wij hebben hiertegen herhaaldelijk gewaarschuwd bij de staatsvorming van 1988-1989 naar aanleiding van de installatie van de Brusselse instellingen.

Bij de installatie van de Brusselse Gewestraad – het is in feite de Hoofdstedelijke Raad, maar ik noem hem eerder wat hij feitelijk is, een gewestraad – heb ik in mijn eerste uiteenzetting precies al die zaken

aangekaart.

Wat meer bepaald de toepassing van de taalwetgeving betreft, heb ik altijd gezegd dat Vlaanderen geen enkel woord mag meepraten ; wij staan volkomen buiten spel. Wij weten allemaal dat de overtreding van de taalwetgeving in Brussel zo oud is als de taalwetgeving zelf.

Het Belgische parlement, waar de Vlamingen nochtans in de meerderheid zijn, was nooit bij machte of wilde tenminste nooit bij machte zijn om op te treden. Inderdaad, wij hebben altijd gezegd dat de macht aan Brussel werd gegeven.

Als wij de interpellaties nu aanhoren, vraag ik mij af hoe het nu zit met al die garanties die de Brusselse Vlamingen toch hadden in de uitvoerende structuren van het Brusselse Gewest, garanties waarmee men ons het Brusselse Gewest heeft willen “verkoppen”.

Er zijn niet alleen de wantoestanden binnen het OCMW. Inzake openbaar vervoer weten wij dat de toestand nog schrijnender is. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft daaromtrent reeds een uitspraak gedaan. In de maand juni heeft zij uitspraak gedaan over de benoemingspolitiek van de gemeente Elsene, die via een advertentie aspirant-agenten wilde aanwerven. Die advertentie was in ééntalig Frans gesteld, en de kennis van het Nederlands was zelfs niet vereist. De commissie heeft de klager volkomen gelijk gegeven. De heer Picqué heeft dit advies naast zich neergelegd. Er waren reeds uitspraken van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht inzake de overschrijvingsformulieren voor de belastingen wat de agglomeratiebevoegdheden betreft enzovoort.

De kern van de zaak is dat het Vlaamse parlement hierin niets te zeggen heeft. Alle beslissingen inzake OCMW's liggen bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en bij het Verenigd College. Het is niet te verwonderen dat de Vlaamse leden van het Verenigd College in elkaar schrompelden toen zij de heer Chabert bij de eerste legislatuur van

Van Hauthem

de Brusselse Executieve hoorden verklaren geen taalgendarmes meer nodig te hebben.

Ik stel dus vast dat al die garanties op los zand zijn gebouwd. Wat ik toen heb gezegd, wat in Kamer en Senaat bij de staatsvorming in 1988-1989 inzake Brussel werd gezegd, wat ik bij de installatie van de Brusselse Gewestraad heb gezegd, wordt nu bewaarheid. Wij staan volkomen machteloos. Nu worden wij geconfronteerd met de gevolgen van de Brusselse instellingen waar die garanties langs geen kanten worden gerespecteerd.

Mijnheer de minister, hoe u het Overlegcomité gaat inschakelen om een belangenconflict in te roepen, weet ik niet. Inderdaad, op het vlak van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is er geen enkele verordening die zou kunnen worden aangevochten. De Franstaligen doen gewoon hun zin en de Vlamingen worden gegijzeld. Wij stellen dit alles lijdzaam vast. Wij constateren dat de heer Picqué zijn gezag inzake de benoemingspolitiek van de gemeenten niet uitoefent wat de taalwetgeving en de taalvoorwaarden betreft voor het gemeentepersoneel. Tegelijkertijd constateer ik dat onder meer de heer Anciaux nog geen ontslag heeft genomen, of zelfs niet met ontslag heeft bedreigd, omwille van het feit dat de taalwetgeving niet wordt toegepast.

Hebben de ministers Anciaux, Chabert en Grijp ooit hun vetorecht ingeroepen in andere dossiers waarin de Franstaligen belang hebben om de wet niet goed te keuren? Ik meen dat de toepassing van een wet geen exuberante eis is; daarover zijn wij het allebei eens.

Nu kunnen wij in de Vlaamse Raad jammeren en klagen, maar dan moeten wij ook eens nagaan wie verantwoordelijk is voor het feit dat wij hier alleen maar kunnen jammeren en klagen en niets meer kunnen doen.

Mijnheer de voorzitter, ik stel alleen vast dat bij de vorige interpellatie van

de heer Van Vaerenbergh wij een met reden omklede motie hebben ingediend waarin wij van de toepassing van de taalwetgeving een voorafgaandelijke voorwaarde maakten om nog verdere contacten te onderhouden met het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Ik kan alleen tot mijn spijt vaststellen — en het zou nochtans een ideaal drukkingsmiddel zijn geweest — dat die motie door de Vlaamse Raad niet werd goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb de motie van de heer Van Vaerenbergh mede ondertekend omdat het aangegeven is de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in deze aangelegenheid te betrekken.

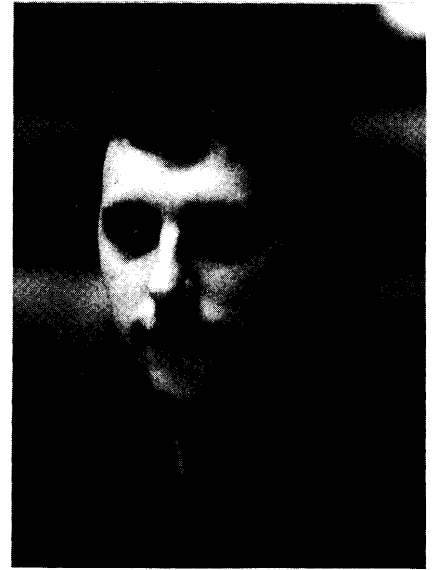
Ik vraag mij echter af waarom de Brusselse Vlamingen niet doen wat u voorstelt. Zij kunnen de Vaste Commissie voor Taaltoezicht toch ook tot een uitspraak dwingen?

Er is echter meer. Al vaak maakte men het proces van de staatsvorming met betrekking tot de Brusselse instellingen. In Brussel beschikt men in het uitvoerend college inderdaad over een quasi pariteit, steeds omschreven als machtspariteit, waardoor de zaken kunnen worden geforceerd. Ik ben van mening dat het Gewest ter zake een zekere invloed heeft, al was het maar omdat het aan de lokale OCMW's en gemeentebesturen financiële steun verleent, uiteraard met instemming van de Hoofdstedelijke Raad.

De Brusselse Vlamingen zouden mijns inziens meer gebruik moeten maken van hun machtspariteit.

De heer J. Van Hauthem : Zij kunnen niet !

De heer H. Suykerbuyk : U heeft gedeeltelijk gelijk. Enerzijds is het juist dat wij hier slechts over kunnen praten. Maar men mag niet meteen de instellingen veroordelen. Ik stel vast dat er te weinig gebruik wordt ge-

VB- Kamerlid Joris Van Hauthem greep de interpellatie van VU-Kamerlid Etienne Van Vaerenbergh aan om de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's sterk aan te klagen

maakt van de zogenaamde machtspariteit. Het gaat niet zozeer om het kunnen, dan wel om het willen.

Ik hoorde daarnet dat de heren Chabert, Grijp en Anciaux werden genoemd. Zij hebben hun verantwoordelijkheid, maar laat men er geen partijpolitieke zaak van maken. Ik pleit er wel voor samen de Brusselse Vlamingen te overtuigen de bestaande instellingen en de machtspariteit aan te wenden. Wij kunnen niet meer doen dan dat.

De taalwetgeving is een belangrijke aangelegenheid waarbij een geëigende weg, zoals het hier voorgestelde verhaal bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, moeten worden bewandeld. Bij gebreke daaraan zijn er nog steeds institutionele mogelijkheden, maar men moet een dergelijke politiek willen voeren. Indien men een dergelijke politieke wil heeft, dan staan de instellingen dit niet in de weg.

De voorzitter : De heer De Boeck heeft het woord.

De heer A. De Boeck (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wat voor zin heeft het te jammeren en te klagen ?

Collega Van Vaerenbergh, moeten wij ons gedragen als een betuttelende boze Vlaamse tante ?

Ik ben van mening dat de Brusselse overheid wel degelijk bevoegd is voor deze materie en dat u, op het verkeerde ogenblik en op de verkeerde plaats, de verkeerde minister onder-vraagt.

Collega Van Vaerenbergh, ik herhaal dat u de verkeerde minister onder-vraagt.

Men kan deze minister van Cultuur niet beschuldigen van een Nederlandstalige Brusselaar zonder ruggegraat te zijn.

U kiest ook het verkeerde ogenblik.

Op dit ogenblik vergadert de Brusselse Hoofdstedelijke Raad over de begroting.

Ik vraag mij af of wij, bij de discussie over dit oud zeer, over Vlaams staatsbelang spreken. De vicegoeverneur heeft reeds klacht neergelegd en mijn collega van de Brusselse Raad, Dolf Cauwelier heeft reeds moties van wantrouwen ingediend.

Ter overweging voeg ik er nog aan toe dat collega Cauwelier zijn interpellatie tot minister-president Picqué uitstelt tot januari 1994. Op die manier worden zijn standpunten hopelijk niet weggeveegd tijdens de begrotingsdiscussies.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, op relatief korte tijd snijdt collega Van Vaerenbergh dit probleem voor de tweede maal aan.

Vanuit de Vlaamse Gemeenschap staan wij voor een moeilijke juridische kwestie.

Het is correct dat de Vlaamse Raad op 30 september 1993 een motie over

het taalgebruik in de Brusselse ziekenhuizen heeft aangenomen.

De motie had een dubbele inhoud.

Ten eerste, De Vlaamse Raad verzocht haar regering alles in het werk te stellen om een gelijkwaardige behandeling van Nederlandstaligen en Franstaligen af te dwingen in de Brusselse instellingen en ziekenhuizen.

Ten tweede, de Vlaamse Raad verzocht de Vlaamse regering het belangenconflict aanhangig te maken bij het Overlegcomité.

Op 7 oktober 1993 werd de motie overgemaakt aan minister-president Van den Brande die, op zijn beurt, de Vlaamse regering op de hoogte bracht. Dit gebeurde op 20 oktober 1993.

De motie kwam tot stand naar aanleiding van de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh van 6 juli 1993 tot minister Demeester en mijzelf. Ik heb mede namens mijn collega op de interpellatie geantwoord.

In de interpellatie die de heer Van Vaerenbergh vandaag houdt, vraagt hij naar mijn standpunt inzake de benoemingspolitiek van de Brusselse OCMW's.

Mijn antwoord op zijn vraag is kort en duidelijk.

Ten eerste, mijn standpunt van 6 juli 1993 blijft ongewijzigd.

Zowel omwille van juridische als omwille van humanitaire redenen moet de patiënt in zijn taal verzorgd worden. De Brusselse OCMW-ziekenhuizen maken geen uitzondering op deze regel.

Ik wil echter onderstrepen dat de Vlaamse regering inzake toezicht op de werking van de Brusselse OCMW's en de instellingen die van deze diensten afhangen, over geen enkele bevoegdheid beschikt. Zij ressorteren immers onder het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Het Verenigd College heeft echter de voogdij over de aanstelling van het betrokken personeel, gedelegeerd aan de twee

leden van het college die bevoegd zijn voor Welzijn. Deze twee leden, de heren Grijp en Gosuin, zijn belast met de voogdij over de 19 Brusselse OCMW's. Deze delegatie impliceert dat de betrokken aanstellingen of de vernietiging ervan geschiedt buiten het forum van het Verenigd College. Dit sluit niet uit dat de niet rechtstreeks betrokken leden van het college – op voorwaarde dat zij tijdig op de hoogte gebracht worden, wat meestal niet het geval is – deze dossiers kunnen evoceren.

Het is belangrijk te vermelden dat de toegevoegde leden met raadgevende stem – in casu ikzelf – volgens het reglement van het Verenigd College niet het recht hebben om zelf een dossier te evoceren.

Aan die kant zitten wij ook als toegevoegd Vlaams minister totaal vast, zelfs binnen de Brusselse instellingen. Sinds september jongstleden is het dossier echter geëvolueerd in de gunstige zin.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer de minister, zijn het evocatierecht of de afwezigheid ervan voorzien in de bijzondere wet op de Brusselse Instellingen die ook de Gemeenschappelijk ke Gemeenschapscommissie en het Verenigd College instelt ? Waar zijn die regels ooit ontstaan ?

Minister H. Weckx : In het huishoudelijk reglement van het Verenigd College.

De heer J. Van Hauthem : Dus niet in de Brussel-wet ?

Minister H. Weckx : Niet in de Brussel-wet.

De heer J. Van Hauthem : Ook dat is veelzeggend. Het huishoudelijk reglement is dus zo opgesteld dat u geen evocatierecht hebt.

Minister H. Weckx : Het huishoudelijk reglement is één zaak, de delegatie is een tweede en daardoor wordt het nog iets complexer.

Het ware iets gemakkelijker geweest mocht in deze delicate materie geen delegatie zijn toegekend. Ik kan dus alleen maar vaststellen dat deze ma-

Weckx

terre werd gedelegeerd door de ministers die een beslissende stem hebben.

Sinds september jongstleden is het dossier evenwel gunstig geëvolueerd, zij het onvoldoende. Uit informele contacten met verschillende collegeleden blijkt dat ze allen actief op zoek zijn naar een definitieve oplossing van het gestelde probleem, waaronder ook dat van de onwettige benoemingen, dat trouwens tijdens geen enkele vergadering van het Verenigd College aan bod is gekomen omwille van de delegatie.

Welke afspraken werden dan door de collegeleden met bevoegde stem in het Verenigd College gemaakt ?

Ten eerste zullen alle Brusselse OCMW's vóór 31 december 1993 overleg plegen over de juiste toepassing van de taalwetgeving in de door hen georganiseerde instellingen. Hier zouden vijf- tot zeshonderd betwiste dossiers ter sprake komen, waarin de OCMW's enkele afwijkingen van de taalwetgeving zullen bepleiten. Het betreft onder meer personeelsleden die zich niet tot het publiek richten en niet tot de zorgenverstrekkers behoren, zoals schoonmaak- en onderhoudspersoneel en tijdelijke aanstellingen van niet-Belgen.

Ten tweede start half december de tweede fase van het onderzoek naar de kwaliteit van de gezondheidszorg in de Brusselse bicommunautaire instellingen. Deze fase is er specifiek op gericht concrete voorstellen te formuleren voor een onthaalbrochure, een procedure inzake klachtenbehandeling en de vorming van het personeel. Dit laatste deel behandelt ook de talenkennis van het personeel.

Vanzelfsprekend zal ik de evolutie van deze dossiers op de voet volgen. Ik zal erover waken dat het onthaal en de zorgenverstrekking in de Brusselse OCMW-instellingen in de taal van de patiënt kan gebeuren zoals de wet en de menswaardige gezondheidszorg dit voorschrijven.

Mijnheer Van Vaerenbergh, op uw vraag van vorige keer in verband met

het belangenconflict, die zijn neerslag vond in een met ruime meerderheid goedgekeurde motie, moet ik in de huidige stand van zaken negatief antwoorden. Wij hebben geen juridisch been om op te staan, geen administratieve acte noch regelgeving die toelaten de procedure van het belangenconflict vanuit de Vlaamse regering in te roepen.

Ik dank u voor de suggestie die u vandaag hebt gedaan. Zij opent een nieuwe piste. Door een verzoek gericht aan de vaste Commissie voor Taaltoezicht zou een uitzonderingsprocedure op gang kunnen worden gebracht in zoverre deze commissie nog verhaal zou kunnen aantekenen bij de Raad van State. Deze mogelijkheid was tot dus ver aan mijn aandacht ontsnapt. Ik ben u dankbaar voor de documentatie en de rechtspraak van de Raad van State die u mij hebt overhandigd.

Ik zal dit grondig onderzoeken, en ik zal met mijn collega's uit Brussel overleg plegen – daarover ben ik het volledig met collega Suykerbuyk eens. Ik doe dat geenszins om mijn verantwoordelijkheid te ontvluchten, maar de Vlamingen in Brussel die verantwoordelijkheid dragen, moeten de verschillende pistes zelf eerst eens bewandelen. Ik zal de drie collega's, waarvan de namen daarstraks al zijn gevallen, met aandrang suggereren dat zij daartoe het nodige zouden doen.

Indien dat om de een of andere reden niet zou gebeuren, zal ik aan de Vlaamse regering voorstellen zelf het initiatief te nemen. Wij zullen echter niet op de zaken vooruitlopen, de Vlamingen in Brussel moeten in hun instellingen in de eerste plaats hun verantwoordelijkheid opnemen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh : Ik dank de minister voor zijn antwoord. In de tussenkomsten van andere collega's verwondert mij een beetje de manier waarop zij de zaak benaderen.

Collega Van Hauthem heeft daarnet

in zijn tussenkomst gerepliceerd dat dat de oppositie voor selectiviteit is. Wel, ook de meerderheid heeft bepaalde verplichtingen, mijnheer Van Hauthem.

Ten tweede, zeg ik aan de collega van Agalev dat deze zaak zo belangrijk is, omdat zij over de fundamente van deze samenleving gaat. Eender welke oplossing die de problemen aanpakt, is een goede oplossing.

Ten slotte, mijnheer de minister, wil ik het hebben over bemiddelaars in ziekenhuizen. Een tijd geleden heeft minister Detiège voorgesteld bemiddelaars in de ziekenhuizen aan te stellen ten behoeve van allochtonen, zodat zij in hun taal kunnen vertellen welke klachten zij hebben. Ik heb haar toen gevraagd hoelang het zou duren eer wij dat ook voor de Vlamingen zullen moeten doen als wij geen oplossingen bieden. Ik heb namelijk gehoord dat die bemiddelaars voor de Franstalige dokters bemiddelaar spelen tussen de Nederlandstalige patiënten en die dokters, en dat hangt mij grondig de keel uit.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer de minister, wij hadden nog nooit van dat evocatierecht hadden gehoord, maar dat ligt klaarblijkelijk niet zo zeer aan ons, want het stond ook niet in de Bijzondere Wet van 12 januari 1989. Het is dus nu zover gekomen dat in het huishoudelijk reglement, waar uiteindelijk niemand inzage in had, zaken zijn beslist, waardoor u zelfs geen evocatierecht meer hebt. In de debatten die tot de Brussel-wet hebben geleid hebben de Vlamingen nochtans driftig staan zwaaien met al die garanties.

Mijnheer Chabert heeft in september in een debat in het kader van het congres van de Brusselse Vlamingen gezegd dat de OCMW's zullen samenkomen om te kijken hoe de taalwetgeving moet worden nageleefd. Moeten wij nu nog nadenken over de toepassing van de taalwetgeving ? Ze bestaat immers al dertig jaar.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heren Suy-

Voorzitter

kerbuyk en Van Vaerenbergh werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer Van Nieuwenhuysen werd een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens

een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werk-

zaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.14 uur.

Trefwoordenregister

Aarschot

Uitbreiding van het industrieterrein van Aarschot naar de Hofheide in Holsbeek-Nieuwrode, blz. 58

Actuele interpellaties

HST
Racisme
Schelde-uitdieping
Sociaal pact
Verankering

Actuele vragen

Aarschot
BRTN
De Panne
Eurocorps
Europese Unie
Fietspaden
Heizelstadion
Hofheide
Holsbeek-Nieuwrode
Industrieterrein
KS
Linkebeek
Lokale radio
Mestactieplan
Militaire domeinen
NIM
Sarajevo
Taalaanhorigheid
Van Hool
Vogels

Arbitragehof

Zie Ingekomen stukken

Beleidsbrieven

Zie Ingekomen stukken

BRTN

Deelname van leden van de Vlaamse regering aan BRTN-amusementsprogramma's, blz. 167
Promotionele samenwerking van een privé-bedrijf met een informatief programma van de BRTN, blz. 160

Commissie

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 58

De Panne

Het schieten van beschermde vogelsoorten door Franse jagers aan de Frans-Belgische grens, blz. 161

Economische expansie

Decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest
Algemene bespreking, blz. 243
Artikelsgewijze bespreking, blz. 253

Eurocorps

De positie van het Nederlands in de internationale instellingen en in het bijzonder in het Eurocorps, blz. 162
Het taalgebruik in het Eurocorps, blz. 162

Europese Unie

De positie van het Nederlands in de internationale instellingen en in het bijzonder in het Eurocorps, blz. 162

Een besluit van het Europees Parlement om voortaan slechts het Engels, het Duits en het Frans als volwaardige talen te gebruiken, blz. 162

Het gebruik van het Nederlands in de instellingen van de Europese Unie, blz. 162
Het taalgebruik in het Eurocorps, blz. 162
Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie
Voorstel tot het verlenen van voorrang in plenaire vergadering, blz. 62
Bespreking, blz. 97

Fietspaden

Het ijs- en sneeuwvrijmaken van fietspaden, blz. 168

Globaal plan

Mededeling van de Vlaamse regering, blz. 126
Debat, blz. 131
Zie met redenen omklede moties

Heizelstadion

Het uitblijven van een Vlaamse officiële reactie na de beslissing van de federale regering tot renovatie van het Heizelstadion, blz. 159

Hofheide

Uitbreiding van het industrieterrein van Aarschot naar de Hofheide in Holsbeek-Nieuwrode, blz. 58

Holsbeek-Nieuwrode

Uitbreiding van het industrieterrein van Aarschot naar de Hofheide in Holsbeek-Nieuwrode, blz. 58

HST

De Vlaamse reactie op de Nederlandse houding over de Schelde-uitdieping, blz. 77
Zie Met redenen omklede moties

Industrieterrein

Uitbreiding van het industrieterrein van Aarschot naar de Hofheide in Holsbeek-Nieuwrode, blz. 58

Ingekomen stukken

Aanvullend verslag, blz. 195
Advies van de Vlaamse Mediaraad, blz. 96
Arresten van het Arbitragehof, blz. 56,96
Beleidsbrieven, blz. 95, 125
Besluiten van de Vlaamse regering, blz. 126, 195
Boodschappen, blz. 55
Jaarverslag, blz. 125
Kennisgevingen van het Arbitragehof, blz. 56, 96
Kennisgeving van het Rekenhof, blz. 96
Ontwerpen van decreet, blz. 55
Schriftelijke vragen, blz. 56,96,126,196
Verslagen, blz. 56, 96, 125, 195
Verzoekschrift?, blz. 126
Voorstel tot wijziging van het reglement, blz. 56
Voorstellen van decreet, blz. 55, 95, 125, 195
Voorstellen van resolutie, blz. 95, 125

Interpellatie

OCMW's

KS

Bepaalde uitlatingen van de voorzitter van de KS, blz. 61

Leden

Berichten van verhinderd, blz. 55, 77, 95, 125, 131, 157, 233
Schriftelijke vragen, blz. 56, 96, 126
Zie Commissie

Linkebeek

De toewijzing van gronden en gebouwen op basis van taalaanhorigheid door de OCMW van Linkebeek, blz. 59

Lokale radio

De herinvoering van technische controles op het vlak van zendvermogen bij de lokale radio's vanaf 1 november 1993, blz. 157

Mestactieplan

De uitlatingen van een federaal minister inzake een materie, met name de concretisering van het Mestactieplan, die tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering behoort, blz. 165
Zie Stemmingen

Met redenen omklede moties

Benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's, blz. 262
De Vlaamse reactie op de Nederlandse houding over de Schelde-uitdieping, blz. 90
Een geheim rapport betreffende de Franse greep op de Belgische economie, blz. 93
Mededeling van de Vlaamse regering, blz. 156
Zie Stemmingen

Militaire domeinen

De nieuwe bestemming van militaire domeinen, blz. 59

Motie van orde

Opheldering over de stand van zaken, blz. 57
Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure, blz. 57
Voorstel tot het verlenen van voorrang in plenaire vergadering, blz. 58

NIM

De verkoop van de NIM door de federale regering en de beveiliging van de Vlaamse belangen in deze sector, blz. 60

OCMW's

Benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's, blz. 258
Zie Met redenen omklede moties

Onderwijs

Decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken
Algemene bespreking, blz. 107
Artikelsgewijze bespreking, blz. 112

Decreet betreffende het onderwijs-V
Algemene bespreking, blz. 119, 213
Artikelsgewijze bespreking, blz. 218

Decreet houdende de erkenning en de
subsiëdiëring van de Stichting voor de
Vlaamse Schoolsport
Algemene bespreking, blz. 119
Artikelsgewijze bespreking, blz. 121

Decreet tot oprichting van de Vlaamse
Raad voor Wetenschapsbeleid
Algemene bespreking, blz. 236
Artikelsgewijze bespreking, blz. 240

Decreet van de heer R. Swinnen c.s. hou-
dende wijziging van het decreet van 27
maart 1991 betreffende de rechtspositie
van bepaalde personeelsleden van het Ge-
meenschapsonderwijs
Algemene bespreking, blz. 233
Artikelsgewijze bespreking, blz. 235
Zie Stemmingen

Ontwerpen van decreet

Zie Economische expansie
Onderwijs
Oppervlaktewateren
Reclame op radio en televisie
Zie Ingekomen stukken

Oppervlaktewateren

Decreet tot wijziging van de wet van 26
maart 1971 op de bescherming van de op-
pervlaktewateren tegen verontreiniging
en van het decreet van 1 juli 1992 tot wij-
ziging van de wet van 26 maart 1971 op
de bescherming van de oppervlaktewate-
ren tegen verontreiniging en van het de-
creet van 12 december 1990 betreffende
het bestuurlijk beleid
Algemene bespreking, blz. 235
Artikelsgewijze bespreking, blz. 235

Racisme

Een televisieboodschap betreffende racis-
me, blz. 169

Reclame op radio en televisie

Ontwerp van decreet tot wijziging van het
decreet van 27 maart 1991 houdende het
statuut van de Nederlandse Radio- en Te-
levisie-uitzendingen in België, Omroep
van de Vlaamse Gemeenschap en tot wij-
ziging van het decreet van 12 juni 1991 tot
regeling van de reclame en sponsoring op
radio en televisie
Algemene bespreking, blz. 196
Artikelsgewijze bespreking, blz. 212

Rekenhof

Zie Ingekomen stukken

Sarajevo

Het voorstel om Sarajevo uit te roepen
tot culturele hoofdstad van Europa in
1993-1994, blz. 158

Schelde-uitdieping

De Vlaamse reactie op de Nederlandse
houding over de Schelde-uitdieping, blz.
77
Zie Met redenen omklede moties

Sociaal-Economische Raad van Vlaande- ren

Aanwijzing van een lid, blz. 175

Sociaal pact

De gevolgen van het sociaal pact voor
Vlaanderen, blz. 64

Stemmingen

Aangehouden stemmingen (Voorstel van
decreet)

Decreet houdende de erkenning en de
subsiëdiëring van de Stichting voor de
Vlaamse Schoolsport, blz. 179

Hoofdelijke stemming (Met redenen om-
klede moties)

De taalregeling in het onderwijs in de
faciliteiten- en taalgrensgemeenten,
blz. 192

De Vlaamse reactie op de Nederland-
se houding over de Schelde-uitdie-
ping, blz. 188

Een geheim rapport betreffende de
Franse greep op de Belgische econo-
mie, blz. 190

Het tussen de busconstructeur Van
Hool en de Waalse vervoermaatschap-
pij gerezen geschil, blz. 184

Het landbouwbeleid van de Vlaamse
regering na de goedkeuring van het
Sint-Michiëlsakkoord en de uitvoering
van het mestactieplan, blz. 185

Hoofdelijke stemming (Ontwerp van de-
creet)

Decreet betreffende de inspectie en de
begeleiding van de levensbeschou-
welijke vakken, blz. 177

Hoofdelijke stemming (Voorstel van de-
creet)

Decreet houdende de erkenning en de
subsiëdiëring van de Stichting voor de
Vlaamse Schoolsport, blz. 183

Hoofdelijke stemming (Voorstel van reso-
lutie)

Voorstel van resolutie van de heer P.
Dewael betreffende artikel 128 van
het verdrag van 7 februari 1992 betref-
fende de Europese Unie, blz. 176

Taalaanhorigheid

De toewijzing van gronden en gebouwen
op basis van taalaanhorigheid door de
OCMW van Linkebeek, blz. 59

Van Hool

Waarborgen inzake tewerkstelling bij Van
Hool na de lectuur van het arrest van de
Raad van State in een zaak waarin ge-
noemde onderneming partij was, blz. 166
Zie Stemmingen

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Benoeming van twee vaste en twee plaats-
vervangende leden, blz. 174

Verankering

Een geheim rapport betreffende de Fran-
se greep op de Belgische economie, blz.
90

Zie Met redenen omklede moties

Vlaamse Mediaraad

Zie Ingekomen stukken

Vlaamse regering

Zie Globaal plan
Zie Ingekomen stukken

Vogels

Het schieten van beschermde vogelsoor-
ten door Franse jagers aan de Frans-Bel-
gische grens in De Panne, blz. 161

Voorstellen van decreet

Zie Onderwijs
Zie Ingekomen stukken

Voorstel van resolutie

Zie Europese Unie
Zie Ingekomen stukken

Werkzaamheden

Regeling, blz. 76, 93, 97, 106, 123, 129,
156, 193, 232, 263

